

Jernbane-Bladet

NORIS Præcisions-gevindskæreværktøjer

BAT-KON^{A/S}

- et begreb blandt fagfolk

H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42
1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

36. ÅRGANG

7

JULI 1979

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Silkeborg

Alt indenfor moderne hårpleje
får De hos

DEN LILLE FRISØR
Borgergade 13 . Silkeborg
Tlf. 81 49 32

På gensyn! LEA KAA MIKKELSEN

DORTHE KOLONIAL

v/ Dorthe Gammelgaard

Jernbanevej 35 – Silkeborg

Alt i kolonial – konserves – vine –
spirituosa samt tobaksvarer
Prøv vor ekstrafine kaffe

Telefon 82 14 55

En skobutik med god gang i

WIHLIN SKO »DIN SKO«

Tværgade 3-5 . Silkeborg
Tlf. (06) 82 96 11

Moderigtig sko til hverdag og fest

En blomsterhilsen fra

CITY BLOMSTER

Nygade 43 . Silkeborg . tlf. 81 12 33

Kun én kvalitet – den bedste

Lad også dette blive Deres fristed

HJØRNET

Restaurant – Bar – Bodega

Lyngbygade 19 . Silkeborg
tlf. 81 41 10

– hvor venner mødes –

Kør ind til

BP NORDRE RINGVEJ

Silkeborg . tlf. 82 38 78

Benzin – Olie – Autoreparationer

Alt til bilen

Husk vor velassorterede kiosk

SILKEBORG SPAREKASSE

Tlf. (06) 82 52 66 . Postgiro 3 00 78 63

Mandag, tirsdag, onsdag 9.30–16.00

Torsdag 9.30–17.00

Fredag 9.30–18.00

Alt indenfor moderne hårpleje
moderne klippeteknik – så gå i

»HOS KAREN«

Fredensgade 2 . Silkeborg
Telefon 81 40 42

På gensyn hos Karen!

Tag noget lækkert med hjem fra

SKOLETORVETS BAGERI

Silkeborg . tlf. (06) 82 11 63

Alt i lækkert brød og kager
Prøv vor lækre fødselsdagskringle

Med venlig hilsen

HANNE og FINN CLAUSEN

Kør ind til

CHEVRON SERVICE

Borgergade 72 . Silkeborg

Telefon (06) 82 36 16

Benzin – Olie – Smøring

Husk vor velassorterede kiosk

Altid hurtigt og venlig betjening

Odder

ARNDT'S

ØRE OG SPECIALOPTIK

Holsteinsgade 7 . Odder

Tlf. 06-54 23 13

Vildbjerg

TING HUSET

Søndergade 2 . Vildbjerg . tlf. 13 24 46

Stort udvalg i brugskunst –
gaveartikler og modetøj

På gensyn i Ting Huset

Et besøg værd

VILDBJERG GRILL – BAR – PUB

Alt indenfor lækkert grill

Skal De have fest – prøv vore lækre
anretninger – platter og smørrebrød

Med venlig hilsen

KITTY og ANTON JENSEN

Snejbjerg

in – bo

Enggårdsvvej 11 . Snejbjerg . Herning

Specialforretning – gardiner – tæpper –
hvidevarer – senge

Gardin- og tæppeservice:

(07) 16 21 30

Vore servicevogne kommer overalt –
dag eller aften

Vi tager også gerne mål, syr og mon-
terer og giver Dem et uforbindende
tilbud på det færdige resultat

Lad også dette blive Deres fristed

»HUMLESTUEN«

Snejbjerg . Telefon 16 12 90

– hvor etatens og andet godfolk mødes

På gensyn!

IRMELI og BENT

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
Overtrafikassistent Tom Lauritsen
Rødby Færge (ansvarshavende)
Bopæl: Søværnet 26, 4930 Maribo

Abonnement
36,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 1 06 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

JULI 1979

Juli causeri	5
Månedens emner	6
100 år	7
Færgenyt	7
Månedens foto	7
Erindres det	8
Til DSB 1979	8
Under De schweiziske alper	8
Ny lokomotivtype har succes	9
Landet rundt	10
Privatbanenyt	11
Rejser	11
VLTJ 100 år	12
Mødested	19
Fra klubberne	19
Dødsfald	21
Privatbane-driftsresultater	22
Boghjørnet	22
Humørspalten	22

Næste måned:
Jernbaneliv under Anden Verdenskrig

**S SCANDIA
RANDERS**

DSB kiosker

er selvfølgelig det sted,
hvor De køber:

TOBAK
CHOKOLADE
DAGBLADE
UGEBLADE
MÅNEDSBLADE
BILLIGBOGER
PAPIRVARER
TOILETARTIKLER
FILM
m. m.

Togviserskilte type PZLA

Togviserskilte type PZLA fra det vesttyske firma Krone indgår som et naturligt supplement til DSI's anlægstyper. Herved er skabt et effektivt og publikumsvenligt informationssystem, der tilfredsstillert nutidens krav til funktionsdygtighed, hastighed og præcision.

DANSK SIGNAL INDUSTRI A/S

STAMHOLMEN 175 · DK-2650 HVIDOVRE · TLF (01) 490333

Juli causeri

TAK TIL ARABERNE

I vinteren 1973-74, da vi havde den såkaldte oliekrise, gik vi danskere og skulede, samtidig med at vi forbandede araberne langt væk, når de sådan kunne tillade sig at beskære vores hårdt tiltrængte forsyninger af olie. Vi sparede, vi frøs, og vi undlod stort set at køre i bil om søndagen. Der er ingen tvivl om, at alene dette var en medvirkende årsag til, at vores sympati for disse mennesker var som blæst væk.

Storpolitikens snævre krinkelkroge skal vi ikke komme nærmere ind på her. Ganske vist er der vel ikke den samme sandsynlighed for, at et uovervejede ord nu kan have samme virkning overfor araberne som for fem år siden. Tænk blot på vores statsminister, der var ved at komme på den »sorte liste« efter en udtalelse i Midelfart!

Sætter man sig hen i en krog og mediterer lidt over tilværelsens spidsfin-

dheder, så kan man nemt komme til det resultat, at vi egentlig har grund til at være de mørklødede araberne taknemmelige!

Hvorfor?

Motiveringen skal ikke mangle.

I 1960erne og begyndelsen af 1970erne var privatbilernes fremtrængen årsag til mange jernbaners alt for tidlige død. Først nedlagdes et stort antal privatbaner, og siden sluttedes med et antal statsbaner.

Oliekrisen medførte en fuldstændig »kovending«, hvad kollektive transportformer angår. Fra at betegne busser og jernbaner som noget nedværdigende at benytte, fik man pludselig øjnene op for disse transportformers store fordele, især energimæssigt, men også miljømæssigt i form af den mindre plads, de kræver og den mindre forurening, de medfører.

Siden midten af 1970erne har den kollektive trafik oplevet en opblomstring som aldrig før. Bevillinger til

nyanskaffelser er ikke længere det problem, det var for blot ti år siden, og privatbaner, der førte en hendende tilværelse med en snarlig lukning i udsigt, har fået pustet nyt liv i sig.

Rundt omkring i landet sker der i denne tid store ting i form af amtslige trafikselskaber. Nogle steder er man allerede i fuld gang og har været det længe, andre steder er dannelsen nært forestående. Såvel amtskommuner som kommuner har afsat store økonomiske midler til etablering af disse selskaber og deres drift, og der er ingen tvivl om, at det er den rigtige vej, det går.

Og hvis er skylden for denne fremgang?

Vi må vist erkende, at den stort set er arabernes! Og det bør vi egentlig sige tak for.

Uanset politiske sympatier eller det modsatte!

-tl-

GÅ PÅ TÆPPEKIG I TÆPPECENTRET

Stort udvalg i danske kvalitetstæpper til små priser

Byens største udvalg i vægttæpper, kelimtæpper og afpassede tæpper

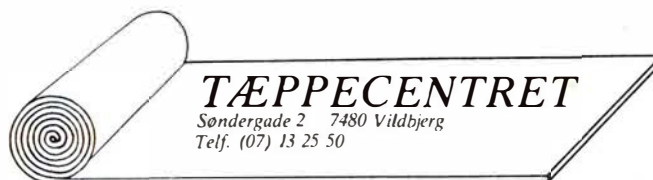
HUSK: Vi er en specialforretning og eksperter indenfor alt vedr. tæpper

Vi garanterer altid for korrekt fagmæssig pålægning

ET CENTER FOR GOD SERVICE

Forhandler af:
EGETÆPPER

Forhandler af:
GRAM TÆPPER

Månedens emner ...

Intet amtskommunalt trafikelskab i Århus?

I Århus Amt sker der tilsyneladende det ejendommelige, at der ikke oprettes et amtskommunalt trafikelskab som forudsat i kollektivtrafikloven. I stedet har Århus Sporveje efterhånden overtaget næsten alle rutebilruter indenfor Århus Kommune samt nogle ruter, der strækker sig ind i nabokommunerne. Århus Kommune vil formentlig efterhånden søge indgået aftaler med alle nabokommunerne om indførelse af takstordninger mage til Århus Kommunes.

I øjeblikket har Århus Kommune indgået en sådan aftale med Rosenholm Kommune, der har takstzonerne 5 og 6 i forlængelse af Århus Kommunes takstzoner. Dette takstordningssamarbejde må nærmest betragtes som en forudsætning for opfyldelse af de mål, man har sat sig med nærbanen.

Den anden »nærbane« i Århus Amt, Odderbanen HHJ, får sandsynligvis i løbet af kort tid en tilsvarende ordning, idet Århus og Odder Kommuner forhandler om takstordningssamarbejde mage til Århus—Rosenholm ordningen.

OLJ

Fælles veterankøreplan – et godt initiativ

Endelig er det lykkedes at få en samlet oversigt over, hvad der her i landet »rører« sig af nostalgiske skinnekøretøjer, så jernbane- og sporvejsentusiaster — samt andre med interesse for slige sager — kan tilrettelægge deres besøg.

Vi har i Danmark ikke mindre end ti sammenslutninger, der kører med veteranjernbanekøretøjer, mere eller mindre regelmæssigt, samt et levende sporvejsmuseum. Alle disse foretagender er nu samlet i en let overskuelig lille folder, så man kan se, hvor og hvornår der sker noget. Banerne med fast køreplan har fået denne optrykt, mens klubberne, der kun lejlighedsvis kører veterankørsel, har henvisning til denne, såfremt den gennem længere tid har været kendt.

Køreplanens udgivelse skyldes et godt initiativ fra medarbejdere ved Mariager—Handest Veteranjernbane, og det er da også MHVJ, der står for udgivelsen.

De foretagender, der er omtalt i køreplanen, er følgende:

1. Limfjordsbanen (Ålborg station — Grønlandshavnen)
2. Mariager—Handest Veteranjernbane (Mariager—Handest)
3. Veteranbanen Bryrup—Vrads (Bryrup—Vrads)
4. Kolding Lokomotiv Klub — Lokomotivklubben (Vejle—Jelling)
5. Helsingør Veteranjernbane (Grønnehave—Hornbæk—Gilleleje)
6. Industribaneklubben (ingen regulær kørsel)
7. Sporvejsmuseumet Skjoldenæsholm (sporvogn mellem P-plads og museum)
8. Østsjællandske Jernbaneklub (ingen regulær kørsel)
9. Foreningen Dalmose—Skælskør Banen (ingen regulær kørsel i 1979)
10. Museumsbanen Maribo—Bandholm (Maribo—Bandholm)
11. Dansk Jernbane-Klubs kørsel med D 826 (ingen regulær kørsel)

Køreplanen mangler desværre én væsentlig ting, nemlig DSBs Jernbanemuseum, men her har man ikke ment at kunne afse det symbolske beløb, det koster at være med i fællesudgifterne til denne gavnlige publikation, og det til trods for, at der ingen tvivl er om, at beløbet rigeligt vil komme ind igen i form af øget publikumsbesøg. Forstå det, hvem der kan!

Fælleskøreplanen er gennem jernbaneklubber m.v. fordelt til Sverige, Norge, England, Tyskland, Holland samt diverse andre lande, så der er ingen tvivl om, at den vil komme til at fungere som en gavnlige (skinne)-vejviser for udenlandske og danske jernbaneinteresserede.

Vi hilser initiativet velkommen og håber ideen vil blive fulgt op hvert år i fremtiden.

DSB K-79

Indførelsen af timedrift og nye MR-tog på flere strækninger i Jylland og på Fyn blev markeret med gratis præsentationskørsel for publikum mange steder. Lørdag den 26. maj kørte MR-tog mellem Vejle og Børkop og mellem Vejle og Thyregod. Søndag den 27. maj var der præsentationskørsel Randers—Langå—Viborg, Skanderborg—Silkeborg—Ikast, Herning—Aulum og Her-

ning—Brande samt endelig Taulov—Vejen. Alle steder var togene godt besøgt, og nogle steder måtte de forstærkes med endnu et togsæt.

OLJ

Brændselstransporter på Skjern—Herning banen

I/S VESTKRAFT indgik den 24. april aftale med DSB om transport af hovedparten af det brændsel, der skal anvendes på det nye kraftvarmeværk ved Herning, og samme dag blev de sidste tilladelser til byggeriet givet.

Miljøministeriet understregede, at sagen om kraftvarmeværket i Herning ikke, som det er blevet udtrykt i pressen, var en principalsag.

Driftsområde Herning kender, mens dette skrives, endnu ikke aftalens konsekvenser for de berørte jernbaner. Sporet på Herning—Skjern banen er kraftigt nok til at kunne klare transporterne, men der kan, alt afhængig af brændselstransporternes omfang, blive tale om en udbygning af sikringsanlæggene på én eller flere krydsningsstationer.

På strækningen Varde—Skjern bliver det sandsynligvis nødvendigt at foretage en sporforstærkning på enkelte kortere sporstykker.

Arbejdet med en etablering af vej til den kommende byggeplads er startet, og kraftvarmeværket ventes at kunne tages i brug i efteråret 1981.

OLJ.

Stedet hvor man kommer igen
MUNDELSTRUP KRO
Viborgvej 603 . Mundelstrup
Tlf. 24 10 48

Lad os arrangere Deres fester
Selskaber – diner transportable
Kroboller med den rigtige stemning
hver lørdag. – På gensyn
Ring venligst og bestil

Vær gæst ved Deres egen fest –
vi arrangerer
familiefester – firmafester – selskaber

TRIGE FORSAMLINGSBUS
mellem Århus og Randers
tlf. (06) 23 13 32

Ring og få et godt tilbud

Med venlig hilsen KAY NORMANN

100 ÅR

To privatbaner — en i øst og en i vest — har som bekendt rundet de hundrede år i denne sommer. Der er — med rette — blevet festet og udtalt mange kloge og velmenende ord i den anledning.

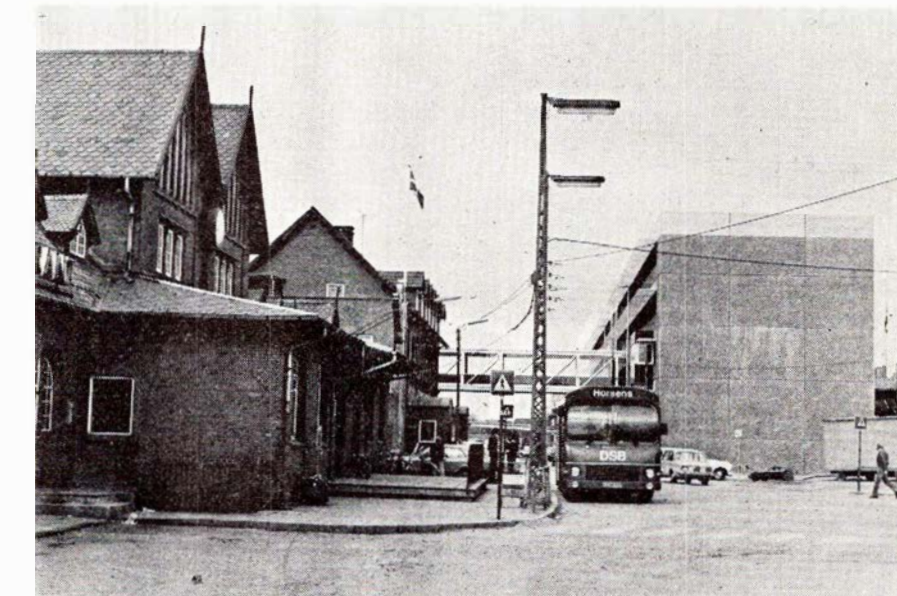
Men at en af de virkelig travle DSB-strækninger havde 100 års jubilæum midt i juni er ukendt for de fleste. Et tålmodigt personale på Frederikssundsbanen ventede forgæves på fanfarer og guirlander og måske et enkelt glas. Flere af banens stationschefer forspurgte Do Kh og reklametjenesten hvad man agtede at gøre i anledning af den store dag. Efter flere henholdende svar kom der så et endeligt: »Der skal intet gøres. Absolut ingenting«. »Skulle der komme en enkelt borgmester eller redaktør for at gratulere, vil vi betale for en flaske og et plasticglas.«

Blandt den jubilerende banes personale tales der om, at når man skal indvie den næste stump af Køgebugtbanen, eller overtage en ny færge, kan man anstændigvis ikke invitere eller beværte nogen. I modsat fald har nogle personer i vor ledelse helt mistet sansen for proportionerne. Tiden vil vise om personalet på den »glemte« hovedstadsbane får ret.

v.j.

FÆRGENYT

M/F SVEA, DSBs ældste færge, har gennem de sidste godt fyrre år trafikeret det smalle sund mellem Helsingør og Helsingborg. Før den tid var den på kort gæstevisit på overfarten Orehoved—Masnedø, men inden Lillebæltsbroens (den gamle) bygning sejlede færgen på Lillebælt. Her hed den D/F FYN og var dampfærge af den gammeldags type med to skorstene. Ombygningen skete først i 1957—58 på Ålborg Værft, og her fjernedes næsten alt over jernbanedæk-

Herning gamle banegård til venstre og det nye banegårdscenter til højre

Foto: Ole Linå Jørgensen.

Herning gamle banegård viger for nyt banegårdscenter

Gennem flere år har Herning station ligget i byggerod, men nu nærmer dette sig afslutningen, og byen har fået en ny moderne banegård med alt, hvad dertil hører, bl.a. busterminal, posthus og rejsebureau.

Hernings ærværdige gamle stationsbygning tilhører nu historien, men for at læserne kan få et indtryk af størrelsen af det nye banegårdscenter, har vi valgt at lade månedens foto illustre-

re størrelsesforholdet mellem den stationsbygning, der nu er væk, og den nye.

Billedet, der er taget den 28. april 1979, altså på åbningsdagen for det nye banegårdscenter, viser til venstre gadesiden af den gamle stationsbygning. Bagved ses til højre den betonbygning, som rummer det nye banegårdscenter. Glasovergangen, der ses udgå fra den nye bygning, er udgangen til perronerne.

Fotografen, der var i Herning den 28. april, er Ole Linå Jørgensen.

ket og fornyedes, så færgen fik det udseende, vi kender i dag. Samtidig moderniseredes færgens maskineri, idet dampmaskinerne udskiftedes med to dieselmotorer fra B&W. M/F SVEA

byggedes forøvrigt i 1920 på Orlogsværftet i København. Men nu er M/F SVEAs dage talte, og DSB har udrangeret færgen, som i de sidste tre år har ligget oplagt i havnebassinet i Helsingborg.

Martinus Schmidt

Tandteknik

Mariendalsvej 12 C — København

Telefon (01) 86 08 80 — (01) 87 08 39

Overenskomst med kommunerne

P. GRØN

ALEX CHRISTENSEN & SØNS EFTF.

EL-ANLÆG

Håndværkervænget 10 — Hillerød — Tlf. *26 40 41

ERINDRES DET . . .

For 50 år siden . . . Juli 1929

Arbejdet med anlægget af Lillebæltsbroen er fortsat nedlagt. I den anledning siges fra Arbejdsgiverforeningen, at vel er 98 øre i timen ingen høj løn, men sulteløn er det ikke. Der siges endvidere, at det er formanden for D.A., hr. Lyngsies, usalige lyst til konflikter, der står bag uroen her.

Den 3. ds. knuste toget fra Bogense om eftermiddagen en personbil i overskæringen ved Lunde st. Bilen, der blev ført af en sognepræst fra omegnen, blev knust, og 3 personer i denne blev meget alvorligt kvæstede.

Fra Amagerbanen oplyses den 6. ds., at banen har store økonomiske vanskeligheder, idet både person- og godstrafikken er stærkt dalende. Banen har således et underskud i afvigte regnskabsår på kr. 62.000. Persontrafikens nedgang skyldes formentlig de mange rutebiler, der befarer øen. Godstrafikkens fald skyldes, at Svovlsyrefabrikken i Kastrup har indstillet sin virksomhed. Man overvejer at nedsætte antallet af tog over strækningen. Banens bedste kunde er Københavns Kommune med bl.a. kul til Sundby Gasværk.

Den 9. ds. løb den bageste godsvogn af sporet i et tog, der passerer strækningen mellem Alken og Ry stationer. Ved uheldet blev en mængde sveller ødelagt på en strækning af ca. 1 km, før uheldet blev bemærket og toget standset. Hjælpetog måtte tilkaldes. De rejsende blev befordret videre i biler.

Under store festligheder blev den nye banegård i Århus den 15. ds. indviet og taget i brug. For de ca. 2 millioner, banegården har kostet, har man fået en tip-top moderne stationsbygning.

Den meget kendte professor i jernbane- og vejbygning, A. R. Christensen, kritiserer og betegner DSB som en forældet teknisk virksomhed og anfører, at nedskæringer og overdrevne besparelser ikke er vejen frem — tvært imod! Ledende DSB-folk gav ikke professoren ret i nogle af hans udtalelser, men tog kraftigt til genmæle i dagspressen.

Den 24. ds. blev en malersvend, der arbejdede på jernbanebroen ved Had-

sund, dræbt under sit arbejde på broen, idet han blev knust, da broen svingede for at lade et skib passere. Det blev efter ulykken oplyst, at den forulykkede var stærkt hørehæmmet.

For 25 år siden . . . Juli 1954

Næstved—Præstø—Mern Banen har i afvigte driftsår et underskud på 46.776 kr. mod et underskud på 8.514 kr. forrige år. Antallet af rejsende er faldet med 12,4 pct., og vægten af gods og kreaturer med 45 pct. Den store tilbagegang i godsbefordringen falder næsten udelukkende på sukkerroer og affald deraf, hvilket har betydet en indtægtsnedgang på ca. 60.000 kr. Roedyrkerne og sukkerfabrikkerne har totalt svigtet banen ved at gå over til befordring pr. lastbil, samt med ændrede aflæseforanstaltninger på Mern saftstation. Banen har solgt 9 åbne godsvogne og en bagagevogn til ophugning for 6.800 kr.

Svendborg Amtsråd har allerede drøftet en nedlægnings af Langelandsbanen til april 1956, ja, helst før, og når man ved, at amtsrådet lige har fået nedlagt 2 baner på Fyn, så er der ikke langt fra tale til handling.

Da et natposttog fra Fredericia natten til den 7. ds. kørte ind på Odense st., kørte posttogets motorvogn ind i siden på et stort godstog, der var under udkørsel. Motorvognen blev fuldstændigt knust, så det er ubegribeligt, at lokoføreren slap uskadt. 4 godsvogne afsporede, så al gennemgående togtrafik var ikke mulig i flere timer. Den store kran fra Århus var på arbejde i Ålestrup, dette blev straks afbrudt, og allerede ved otte-tiden var kranen i Odense, hvor den i løbet af en time skaffede sporfrit for lyntogene.

Da et godstog den 8. ds. ved 14-tiden passerede Sorø st., faldt en knækket jernbolt fra E-maskinens tender ned og satte sig fast ved tungeroeden i et sporskifte, hvorved den efterfølgende bremsevogn og 3 godsvogne afsporede, så begge spor spærredes i 10 timer. Al toggang måtte i dette tidsrum ledes over Slagelse—Næstved—Ringsted. (godt, man da havde Slagelse—Næstvedbanen.)

I månedens forløb skete 17 påkørsler med motorkøretøjer i de ubevogtede overkørsler. 7 mennesker blev dræbt og mange blev alvorligt kvæstet.

Tranbjerg

»SLETTEN« CAFETERIA

Chr. X vej 253 – Slet – Tranbjerg
Tlf. 29 08 45

Maden er i topklasse

Hurtig og venlig betjening

Til DSB 1979

fra Anne-Kerstin

Tag plads i toget
Sæt Dig bare ind
Der kan Du gøre noget
Vis Samfundssind

Bilen os er rask omkring
Ødelægger mange ting
Naturen luften fyldes af os
de uskyldige rammes, bliver til mos

Toget kommer hurtigt frem
mens De, passager, hviler Dem
Istedet for mod stress at tage
Til hjerteslaget tager Dem af Dage

Mens De rejser
læses avisen
De beholder livet
Det er prisen.

Under de schweiziske alper Bil nr. 5.000.000 gennem Lötschberg-Tunnelen

En af de populære jernbaneforbindelser mellem Nord- og Sydeuropa er som bekendt den schweiziske Bern—Lötschberg—Simplon-Bane, og bemærkelsesværdigt nok er den ganske særligt populær blandt bilister — fordi den transporterer deres køretøj gennem Lötschberg-Tunnelen.

Dens popularitet i så henseende ses bl.a. af to fakta — ikke fup:

1) Banen befordrede i 1978 ialt 631.902 motorkøretøjer gennem tunnelen. Det er 3 procent mere end i 1977.

2) 20. januar i år befordrede banen bil nr. 5 millioner gennem tunnelen. »Fem-millionæren«, Paul Messer fra Bern, blev kl. 15.20 modtaget i Kandersteg af BLS-Banens direktør, Fritz Anliker, som personligt sørgede for, at han og hans vogn blev sendt med toget gennem tunnelen — og at han fik en smuk præmie, fordi han nu var så heldig at være nr. 5.000.000.

Præmien bestod af gratis benyttelse af et ekstraskib på Thunersøen med gæster efter eget valg.

Ny lokomotivtype har succes

For godt et års tid siden afprøvedes i Danmark et tysk prøvelokomotiv af en konstruktion, der ved dens fremkomst i begyndelsen af 1970'erne var resultat af en nytænkning indenfor jernbanetraktion.

Det tyske lokomotiv, der var nummereret 202.004-8, passerede Danmark på vej hjem fra omfattende prøvekørsler i Norge, og derfor benyttede DSB lejligheden til at foretage omfattende prøvekørsler med dette lokomotiv, bl.a. kørtes prøvetog med 160 km/t, ligesom der foretoges prøver af dets trækraft i tunge godstog.

Det specielle ved 202.004-8 og dets søstermaskiner i den tyske serie 202 er motorerne, der driver hjulene. Vi har tidligere beskrevet principperne i nykonstruktionen, den trefasede vekselstrømsmotor eller asynkronmotoren, om man vil, i Jernbane-Bladet nr. 8/1976, og skal derfor ikke igen gentage disse, men henvise til dette nummer. Som det også omtales i omtalte artikel, har forsøgslokomotivernes resultater givet sig udslag i en ordre på fem prototypelokomotiver til Tyske Forbundsbaner, type 120, og det første af disse påregnes leveret foråret 1979.

Andre baner har med levende interesse fulgt forsøgene med asynkronmotorerne, og det siges, at fabrikanterne af lokomotiverne, »Brown Boveri & Cie« og »Henschel« har haft succes med deres konstruktion. Fra Schweiz er der indløbet ordrer på lokomotiver med den nye type motorer, og for ganske nylig har NSB i Norge afgivet ordre på fem dieselelektriske lokomotiver med General Motors dieselmotor (3300 HK), men med asynkron-banemotorer. Bogierne skal leveres af Henschel. De norske lokomotiver døbes »Di 4« og kommer til at ligne elektriske lokomotiver, men naturligvis uden pantografer.

De trefasede vekselstrømsmotorer er — som det ses — kommet for at blive.

Holland, der for størstedelens vedkommende er elektrificeret, har fået konstrueret et specielt forsøgslokomotiv hos BBC og Thyssen-Henschel, NS 1600P. Med dette er der indledt omfattende forsøgskørsler, og her — som alle andre steder, hvor princippet er afprøvet — er resultaterne særdeles tilfredsstillende.

At DSB har valgt at bestille de nye ME-lokomotiver efter disse revolutionerende nye principper, viser, at man for en gangs skyld har været hurtig til at bestemme sig. Der er ingen tvivl om, at der her er truffet den helt rigtige bestemmelse, og at ordren er givet til Thyssen-Henschel, giver yderligere

grund til optimisme med hensyn til de nye lokomotivers håndværksmæssige kvalitet.

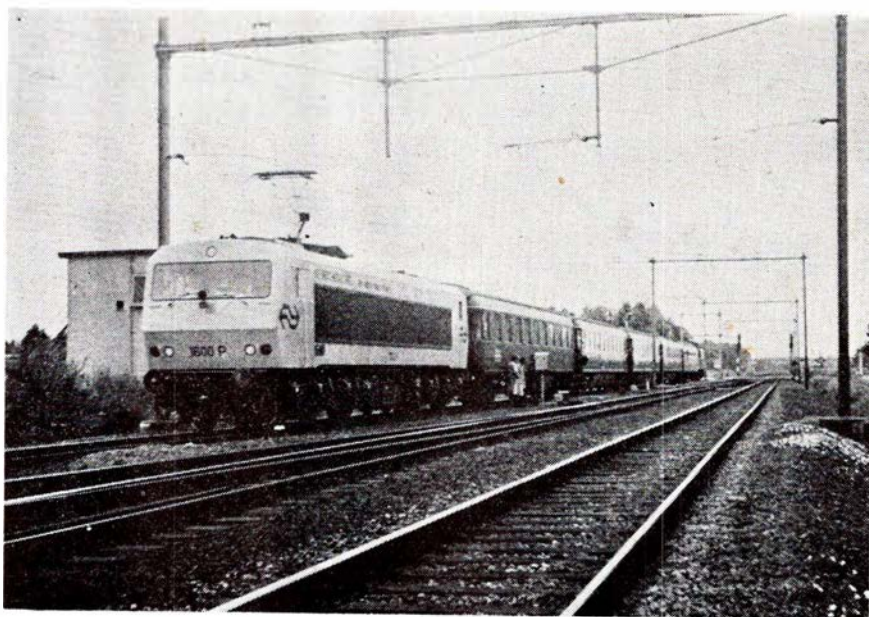
Under alle omstændigheder kan de sikkert nemt leve op til den kvalitet, sidste leverance MZ-lokomotiver er i besiddelse af!

—tl—

Henschel-BBC's type DE2500 på prøve i Danmark den 2. november 1977.

Foto i Rødby Færges.

Det hollandske forsøgslokomotiv, NS1600P, under prøvekørsel i Holland.

Foto: Brown Boveri.

Frederiksberg Karosserifabrik

Aktieselskab

Telefon (01) 85 22 55

Vingelodden 1 . 2200 København N

Kør ind til

CHEVRON SERVICE STATION

Kongevejen 31-33 . Birkerød

Tlf. (02) 81 17 67

Benzin - Olie - Quick service
Pladearbejde udføres
Husk vor velassorterede kiosk

Gå - hvor De får mest for pengene

»BUTIK CHIP«

M. D. Madsensvej 18 . Allerød

Tlf. (03) 27 12 66

BØRNE- og TEENAGE-TØJ

LANDET RUNDT

BORRIS, landstation mellem Herning og Skjern, har fået en ny opgave. Hidtil er militærets pansrede køretøjer, der skal til øvelsesområdet i Borris, blevet sendt med jernbanen til Skjern, hvorfra de har anvendt de offentlige veje til øvelsesområdet. Efter adskillige protester fra lokale beboere i Skjern-området over den militære trafik transporteres de militære køretøjer nu med jernbanen til Borris station.

(OLJ)

HOVEDSTADSOMRÅDETS TRAFIKSELSKAB får i år leveret omkring 155 nye busser. De 75 er af fabrikat Leyland, de 75 Volvo og de sidste 5 er en helt ny type af fabrikat Scania, som HT foreløbig skal forsøge. Sidstnævnte skulle efter fabrikantens udsagn være særdeles miljøvenlig.

KØREPLAN, DSBs to gange årligt udsendte publikation, har fra sommerkø-

replanen 1979 skiftet udseende. Forsiden præges af små »futtog«, busser og færger, tegnet af Per Arnoldi. Køreplanens sider er af tyndere papir, hvilket betyder, at der er blevet plads til de udenlandske togforbindelser. Disse forbindelser har været savnet i køreplanen i nogle år, og dette har betydet, at man har været nødt til at have et lille ekstra hefte med disse. Køreplanen er uden annoncer, bortset fra køreplanerne for museumsbaner og rejsebureauers annoncer. Den indvundne plads er bl.a. anvendt til en hyppig gentagelse af betydningen af »tegn og underlige gerninger«, som de mange talspalter rummer.

HT har regnet ud, at der årligt forøves hærværk mod HTs busser og stoppestedsstandere for omkring 1,5 mio. kr.

BALLERUP-MÅLØV skal have dobbelt spor, hvis det ellers går, som Hovedstadsområdets Trafikudvalg har indstillet. Når dobbeltsporet er anlagt, vil det være muligt at gennemføre en stiv 20 minutters køreplan mellem Ballerup og Frederikssund.

ALKEN station er nedrevet.

LØGTEN station er nedrevet for at give plads til den nye nærbanestation. Også HJORTSHØJ har af samme grund mistet sin stationsbygning.

MC-FC, DSBs nye regionale S-tog, er nu under levering. De fleste af de iøvrigt smukke tog leveredes i begyndelsen af maj måned og har kunnet ses ved depotet i Tåstrup. Der forestår nu en lang række prøvekørsler med de nye tog.

ME-LOKOMOTIVERNE, DSBs nye asynkronlokomotivtype, af hvilke der i første omgang var bestilt syv hos den vesttyske fabrik Henschel, kommer nu til at omfatte otte mere, idet den option, der var opnået, udnyttes, således at ordren omfatter ialt 15 lokomotiver, ME 1501-1515.

BUSSER af helt ny type skal i den kommende tre års periode leveres til DSB fra karosserifabrikkerne i Åbenrå og Silkeborg i et antal af 121. Chassiserne er alle af fabrikat Volvo type B58, og i 1979 leveres 35, medens resten fordeles over 1980 og 1981.

BRITISH RAILWAY har åbnet et kontor i Det britiske Turistkontors lokaler i København. Formålet er at være kontakttled mellem den skandinaviske rejsebranche og engelske jernbaner, som derved håber at kunne øge salget af jernbanerejser i England. England har som bekendt et af verdens hurtigste togsystemer, idet der på de engelske hovedlinier efterhånden køres med flere og flere tog med hastigheder på op til 200 km/t.

HØJBY station på Odense-Svendborg banen har fået status af krydsningsstation, efter at der nu er indført time-drift på den gamle privatbanestrækning med MR-tog.

ODENSE SYGGEHUS bliver et nyt standsningssted på Odense-Svendborg banen inden længe. Mange passagerer fra det sydfynske område besøger sygehuset, og undersøgelser har vist, at der er basis for anlæggelsen af et standsningssted.

BRØNDERSLEV har også fået tillempt timedrift, og dette har bevirket, at ca. 60 skoleelever, der benytter toget til og fra Brønderslev Gymnasium ikke længer kan nå frem til undervisningens begyndelse. Da det kun drejer sig om nogle få minutter, toget efter den nye køreplan bringer eleverne for sent frem, overvejes det nu at etablere et trinbræt ved gymnasiet.

OLJ

E 978, Fredericia Kommunes smertensbarn, giver stadig anledning til spekulationer. Gennem de sidste par år er det store damplokomotiv flyttet rundt i det meste af Fredericia by — men kun på papiret. Fysisk har lokomotivet nemlig hele tiden befundet sig i den tidlige omladehal. Hver gang kommunens teknikere m.m. fandt et sted at placere lokomotivet, var enten undergrunden for blød, eller Nationalmuseet eller fredningsmyndighederne satte sig imod. Sidstnævnte myndighed har nu givet efter og indvilget i, at lokomotivet opstilles nord for Prangervejen mellem Brandstationen og Fredericia Museum.

OLJ

IVK 20308, hvidmalet DSB-godsvogn, tilhørende jernbanemuseet, er efter ophold i Centralværkstedet i Århus ud-

gået i smuk nymalet tilstand. Det er tanken, at en del af museets øvrige rullende materiel skal gennemgå en lignende opmaling, bl.a. MX 132 og det gamle røde lyntog fra 1935.

OLJ

M/F JYLLAND, tidligere færge fra Hirtshals—Kristianssand overfarten, vil nu blive solgt til ophugning. Færgen byggedes i 1943 som Ubådsjager til den amerikanske marine. I 1949 blev skibet solgt til Hirtshals—Kristianssand og ombygget til færge. Den sejlede på ruten til ca. 1968, hvorefter den solgtes til sejlads på Middelhavet mellem Malta og den lille nabø Gozo. Her er færgen nu blevet afløst af den tidligere Bornholmerfærge M/F ROTNA.

(OLJ)

RØMØ—SYLT, populær færgerute mellem Danmark og den tyske ferieø Sylt, er af rederiet Lindinger solgt til det vesttyske rederi »Förderederei«, der har hjemsted i Flensburg. Med i købet følger de to færger M/F WESTERLAND og M/F VIKINGLAND. Desværre vil besætningen på de to færger m.m. fremover for størstepartens vedkommende blive tysk, og et antal danske arbejdspladser forsvinder derved.

PRIVATBANENYTT

PRIVATBANE-TIDENDE, nu fælles organ for de tre privatbaneorganisationer »Privatbanefunktionærernes Forbund«, »Dansk Lokomotivmands Forbund« og »Danske Privatbaners Kontorforening«, men indtil for 5 år siden kun organ for sidstnævnte forbund, havde den 15. juni bestået i 70 år.

VLTJs nye remiseanlæg i Lemvig skrider nu rask fremad. Den hårde vinter har dog forsinket byggeriet så meget, at det først forventes færdigt efter nytår. Oprindeligt havde man håbet at kunne tage de nye kombinerede værksteds- og remisebygninger i brug, inden den kommende vinter sætter ind.

OLJ

ØSTBANENS nye lejede MaK-lokomotiv skrev vi om i aprilnummeret. Vi må af hensyn til nummerinteresserede læsere bringe en rettelse, idet lokomotivets fabrikationsnummer retteligt skal være 600.146 og ikke, som det var an-

givet, 600.150. Den fejlagtige angivelse skyldes, at Köln-Bonner Eisenbahns diesellokomotiver ikke er nummererede i samme rækkefølge som fabriktionsnumrene.

Tag på en rigtig slap-af-ferie – tag til Björkliden – Lappland

Björkliden Turiststation

Björkliden ligger 250 km nord for polarcirklen på sydsiden af den 70 km lange fjeldsø Torneträsk.

Her i Europas sidste vildmark driver de svenske jernbanemænd *to hoteller* med plads til ca. 150 gæster og *en hytteby* med 80 hytter. — Hytterne har to soverum med i alt 5 sovepladser, WC, bad m.m. Radio forefindes og TV-apparat kan lejes. — Ønsker man ikke at tage sengelinned og håndklæder med, kan man også leje dette.

Högfjällen omkranser Björkliden. Om vinteren er der et udmærket skiterræn, både lettere og sværere ruter. Om sommeren er Högfjällen dækket af de skønneste fjeldblomster og grønt græs. — Luften er ren og klar, og sommernatten er lys. *Midnatsolen* skinner fra den 1. juni til den 15. juli.

I Björkliden findes mange udflugtsmål — trave op i de høje fjelde eller hen over de store fjeldheder. Traveturen kan enten foregå på egen hånd eller sammen med en turleder. Masser af søer og bække giver også rige muligheder for at fiske.

Låktatjåkkostugan, et af udflugtsmålene, ligger ca. ni km fra Björkliden og det er Sveriges højest beliggende »rast-hytte«, den ligger 1228 m over havet. I »rast-hytten« kan man indtage måltider, drikke kaffe m.m., og man kan også sidde og spise sin egen madpakke. — Der er også mulighed for at overnatte i »rast-hytten«.

I Tornehamn ligger en fredfyldt kirkegård, *Rallarkyrkogården*, der har mange af dem, som byggede malmbanen ved århundredskiftet, fået deres sidste hvilested. Til kirkegården fører en lille spadseresti.

Der findes gode jernbaneforbindelser op til Björkliden.

De svenske jernbanemænd ejer yderligere fem ejendomme i Sverige, alle med jernbaneforbindelser. — Blandt disse ejendomme kan nævnes *Fjällgården i Åre*, som ligger på et plateau ca. 550 m over havet. For at komme op til hotellet skal man med en bjergbane. Om sommeren findes der utallige udflugtsmål i

På alle store stationer i Danmark ligger der en DSB restaurant

Kom indenfor og nyd vor veltillavede mad til rimelige priser. — Ønsker du at nyde et lettere, hurtigt måltid, kan du også besøge en af vore minibarer.

I togene er vi heller ikke til at undgå. — Der vil du blive betjent af togstewardesser fra DSB togservice.

Ligegyldigt hvor du kommer — du er hjertelig velkommen.

DSB restauranter
altid i nærheden

skøn fjeldnatur, som man kan foretage enten på egen hånd eller sammen med en turleder. Kanoture på Åresøen, bade i samme eller i hotellets swimmingpool.

Fredensborg Herregård

Et herregårds pensionat i det smukke landskab i Småland, ca. 10 km fra Vimmerby. Traveture, bade i søen Gissen, fiske, motionere, spille bordtennis, tennis eller golf.

De svenske jernbanemænd hilser sine danske kolleger hjertelig velkommen til sine besiddelser. Der ydes en god rabat på opholdspriserne.

For sommerophold må der bestilles plads i god tid.

Bestillinger til SVENSKES JERNBANEMÆNDs hoteller og hytter modtages af

*Danske jernbanemænds
Turistorganisation (DJT)
DSB rejsebureau Hovedbanegården
Banegårdspladsen
1570 København V
tlf. (01) 14 04 00 lokal 3572
eller 8-1-3572 (Olson)
eller*

*Danske jernbanemænds
turistorganisation (DJT)
Frits K. Nielsen
Afretningskontoret
Sølvgade 40
1349 København K
tlf. (01) 14 04 00 lokal 2197 eller
8-1-2197 (Frits)*

VLTJ - Vemb-Lemvig - 100 år

1879 - 20. JULI - 1979

Vemb—Lemvig 28,9 km,
åbnet 20.7.1879
Lemvig—Harboør 17,7 km,
åbnet 22.7.1899
Harboør—Thyborøn 9,7 km,
åbnet 1.10.1899
Lemvig havnebane 1,8 km,
åbnet 1.9.1892

Helt tilfældigt var det, at netop 3 dage forud for en tur på VLTJ var ØSJS gennemrejst et par gange.

Og så opstod helt spontant tanken om supermarked kontra nærbutik.

Ikke set i relation til priser, til betjening eller i det hele taget til noget konkret.

Blot en flyvsk tanke.

Det var nærbutiktanken udmøntet på VLTJ, der var grunden. Den store pasagerertilgang til de enkelte ØSJS-tog og den i forhold hertil beskedne passagerertilgang til VLTJ-toget. At der så i det sidstnævnte tog er — ifølge bl.a. sagens natur — en individuel betjening, en vestjysk individuel betjening, er en følge, men et andet spørgsmål.

Noget som det ikke er muligt at diskutere, dersom man ikke helt eksakt har disse vestjyske forhold inde på livet.

I øvrigt — en bane, der startede for 100 år siden. Hvor forskellige var vilkårene ikke fra idag. Det er svært at sætte sig blot delvis ind i disse forskelligheder.

Tænk blot på, at i 1853 fik Danmark sit første gasværk, i Odense. I 1879 opfandt Edison glødelampen. Blot disse to ting holdt op mod dagens Danmark.

Banens forudsætninger m.v.

Skive—Struerbanen blev åbnet 17.11.1865, Struer—Holstebro 3.11.1866 og Holstebro—Ringkøbing den 31.3.1875.

Djurslandsbanerne blev åbnet 26.8.1876 hhv. 1.12.1877, og det var vel egentlig disse sidstnævnte baner og deres yderst anstrengte økonomi, der tegnede sig i baggrunden, da baneanlægget fra Vemb til Lemvig blev drøftet.

I hvert fald var der fuld enighed om, at dette baneanlæg skulle holdes på det allermest beskedne plan, helst under.

Der var allerede i forbindelse med planlægningen af den jyske Vestbane planer om, at denne kunne passere Lemvig, men da dette blev opgivet, kom der forslag om en bane Vemb—Lemvig — ikke Holstebro—Lemvig, nej, størkøbmandene i Holstebro skulle ikke have den direkte mulighed for at dræne Lemvig, for at lægge Lemvig ind under oplandet.

Lov af 31.3.1874 fastslog banens anlæg gennem en eneret, og koncession blev givet 7.7.1878.

Der kunne tilskydes 40.000 Rdl. pr. mil fra statens side.

Statsbanernes kontrollerende overingeniør J. V. Tegner fik i oplæg at komme med udkast til banen, men der var særdeles strenge retningslinier.

Således hed det, at egnen var tarvelig, de to trediedele var hede, og der skulle spares overalt.

Med beskedne pengemidler, en lav levefod og generelt meget beskedne levevilkår måtte anlægget simpelt hen gøres så billigt som overhovedet muligt.

Kun endestationerne skulle bemandedes af banen, men på den anden side skulle

der altså være banebetjening også i Vemb, man ville ikke, som det hed, »gå ind på statsbanernes flotte tendenser«. Til togene skulle der ikke kunne indskrives rejsegods, der skulle kun være én godsklasse.

Der skulle på de 4 mellemstationer ikke være betjening, derimod skulle der afsluttes overenskomst med den lokale kromand, således at denne foretog det nødvendige billetsalg m.v.

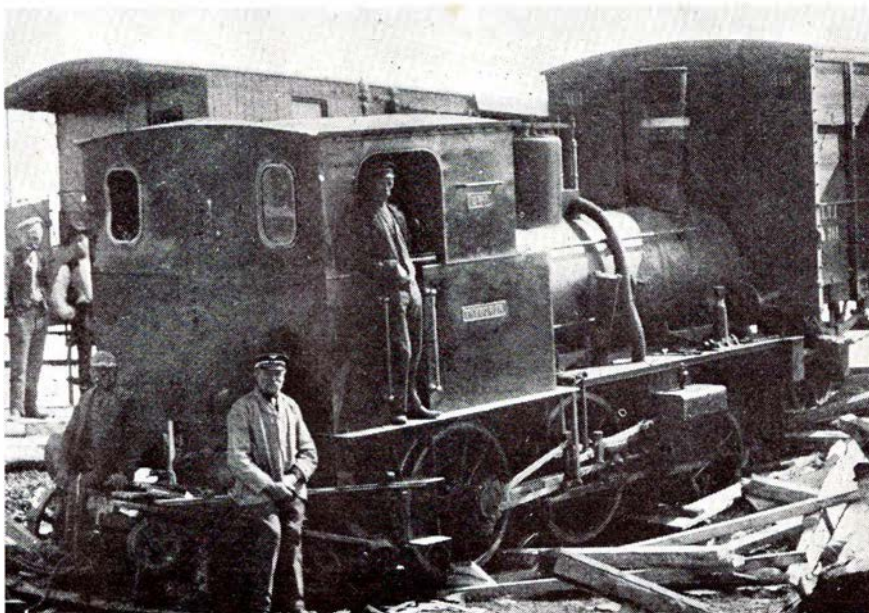
Samtidig var der ventesal — og restauration!

At der så efter nogle år blev bygget små »reserveventeskure« på disse mellemstationer kan måske ses som en pression. Skal det være, kan vi selv!

Lokomotiverne skulle være enmandsbetjente o.s.v. o.s.v.

Anlægsentreprisen blev givet til Lauritz Petersen & Wätzold for 606.800 kr. Beløbet fremkom gennem et statstilskud på 308.800 kr., amt og kommuner 298.000 kr. samt for 454.000 kr. præferanceaktier.

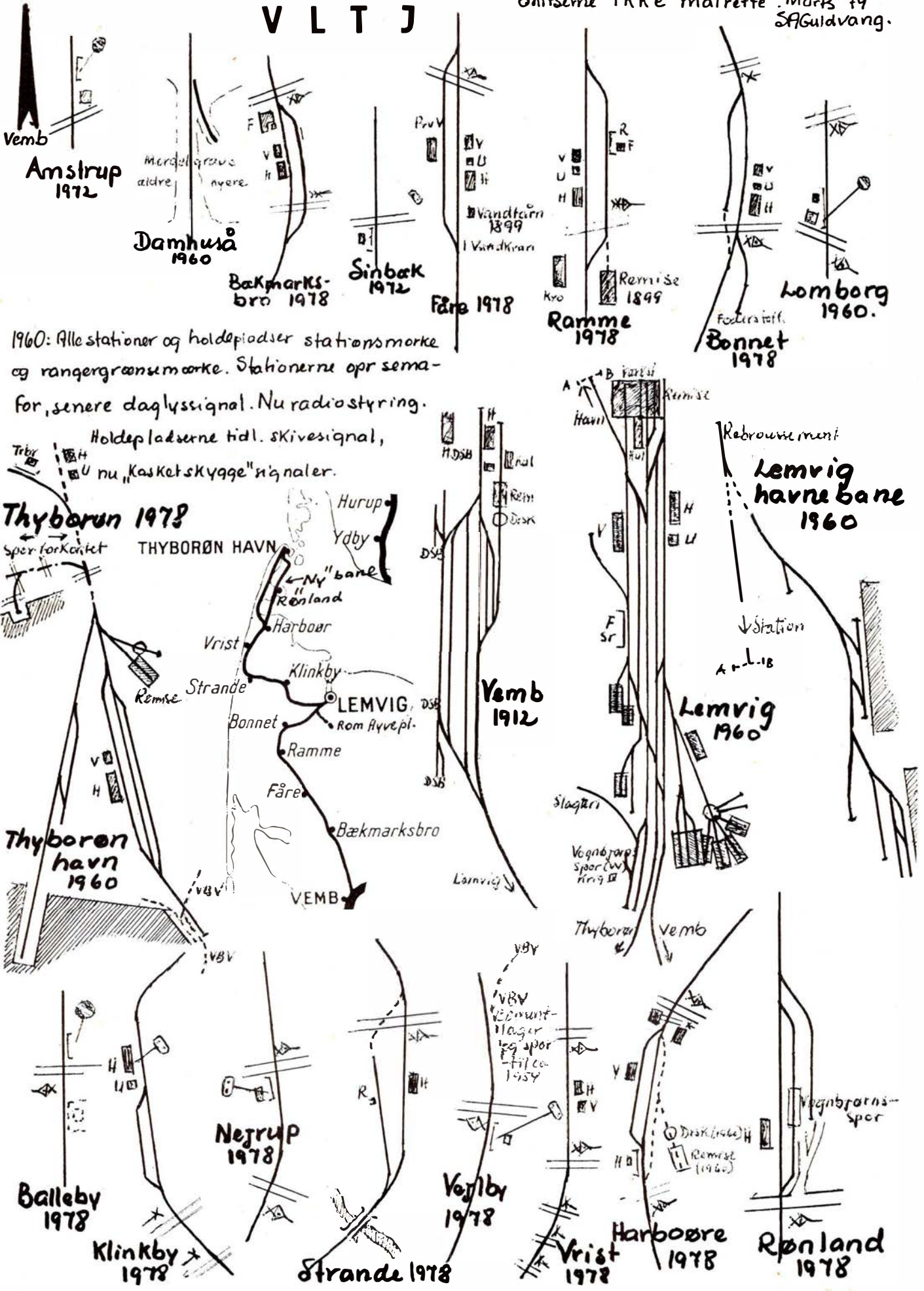
Denne bane blev den første, der anlagdes helt uden indhegning, og dette vakte nok nogen bekymring, men efter nogen tids kørsel skrev banen, at »til

Denne gang var det ikke havnerebroussementet, det gik galt i, men på selve Lemvig Havneplads. LTJ nr. 4, den 10. januar 1908. Arkiv: S. A. Guldvang.

Skitserne ikke målrette. Marts 79
SAGuldvang.

V L T J

1960: Alle stationer og holdepladser stationsmærke og rangergrænsemærke. Stationerne opr semafor, senere daglyssignal. Nu radiostyring.

Holdpladserne tidl. skivesignal, nu "kasket skygge" signaler.

Thyborøn 1978

Sper forkædet

THYBORØN HAVN

Thyborøn havn 1960

Lemvig havnebane 1960

Lemvig 1960

Vemb 1912

Nejrup 1978

Vejlsby 1978

Vrist 1978

Harboøre 1978

Rønland 1978

Balleby 1978

Klinkby 1978

Strande 1978

nu er kun et enkelt kreatur ihjelkørt« — hvor skulle de også komme fra, 65 pct. af oplandet var jo hede!

Maksimal hastighed var ansat til 30 km/t.

Vognmateriellet var der store diskussioner om, det blev Rowan, Randers, der blev leverandør; og der var også her meget strenge retningslinier.

2 lokomotiver, 6 person- og andre vogne samt 7 godsvogne. Det blev i øvrigt, sagde banen, et uheldigt tal, 13; tilsynsførende ingeniør — Tegner — bemærkede tørt, at så kunne man jo regne dræsinen med. Men, sagde banen, det er da kun 13.5.

Superlette vogne skulle det være, og da en tegning blev kasseret af banen, de skulle være endnu lettere, bemærkede Rowan tørt, at dette også var muligt, men så blev det uden hjul.

Disse konstruktioner blev anledning til en usædvanlig vognoverenskomst med Statsbanerne. Den blev ensidig, nok statsbanevogne på VLJ, men bestemt ikke omvendt.

Ingen drejeskive, lokomotiverne skulle ikke kunne vendes. Lokal instruks om midtlæsning af godsvognene, de havde en tendens til at stå på enden, hvis de gavlæssedes.

Ingen sneplov, for — som driftsbestyrelsen sagde, er vejret endelig så slemt, står man sig bedre ved at blive hjemme, en sneplov betegnedes som et ugudeligt køretøj.

Det med at blive hjemme — kan man drage en parallel til forholdene i 1979? Hellere aflyse tog end møde vanskelighederne. Endelig om mellemstationerne — Vemb blev i øvrigt ikke færdig til indvielsen, så også der måtte man en kort tid entrere med kromanden — aflønningen var 10 pct. af stationens middellindtægt. Sikkerhedsmæssigt ansvar havde togets fører, der medførte nøglen til sidesporet.

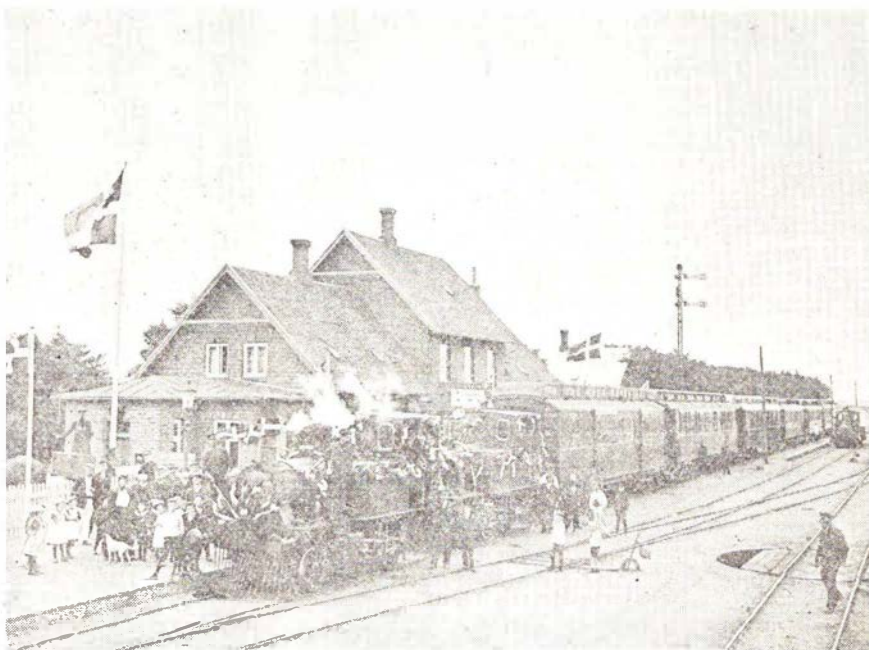
Foran blev nævnt det evt. analoge, f.s.v. angår sneforhold 1879 hhv. 1979, men også andre ting kan pege på analogi — det var tanken på VLJ, at al bogføring skulle ske centralt, det hed direkte: Intet arbejde ude på stationerne.

Inden den brede forhistorie forlades bør nævnes, at Lemvig havnebane blev anlagt for en sum af 49.873 kr., hvoraf Lemvig by betalte de 23.507 kr. Havnestykket blev anlagt med stigning 1:40.

Og så kørte banen

En tegning fra de allerførste år viser et såre beskedent tog, små, enkle vogne og et tilsvarende lokomotiv.

Befordringsmængderne var selvsagt

En stor dag i 1903 – kongebesøg i Lemvig.

Arkiv P. Thomassen.

heller ikke store, tænk på det dårlige opland.

Driftsåret 1886/87 befordredes 45.800 passagerer og 6.600 tons gods.

1900/01 var togene noget bedre udnyttet. de tilsvarende tal var 148.100 hhv. 18.600.

Og i 1910/11 196.800 hhv. 60.900, det sidste tal dog præget af mergeltransporter, jfr. senere.

Grundlaget, hvorpå disse befordringer fandt sted var også beskedent, et befordringsreglement, der kun var på ialt 33 sider. Trykt på Viborg Bog- og Stentrykkeri.

Fra signalreglementet, dateret 1885, kan citeres, at armsignalernes betydning var følgende:

- »Kjør igennem«
venstre arm skråt op, hvidt lys.
- »Kjør frem«
venstre arm skråt nedad, grønt lys.
- »Stop udenfor«
venstre arm vandret, rødt lys.

Mens vi er ved citaterne, må De hellere få en fortegnelse over de »døbte« lokomotiver, nemlig de lokomotiver, der havde navne:

Banens nr.	Anskår	Navn	Oph./solgt år
1	1879	»Vemb«	oph. 1898
2	1879	»Lemvig«	oph. 1900
3	1879	»Harboør«	oph. 1890
3	1891	»Ramme«	1910 til Farum
1	1899	»Vemb«	oph. 1927
4	1897	»Thyborøn«	oph. 1910
5	1897	»Harboør«	oph. 1910
6	1897	»Vestkysten«	1910 til entrpr.
2	1900	»Lemvig«	5 oph. 1927

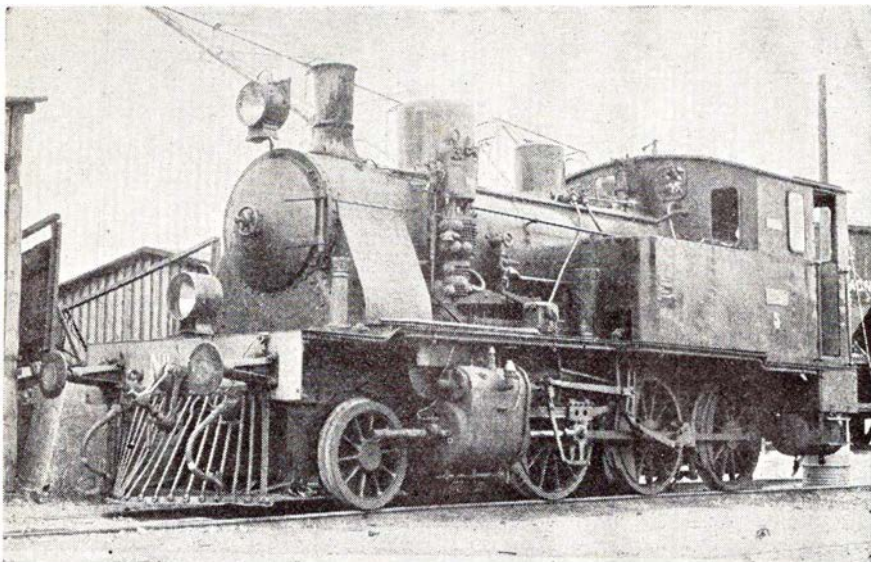
En lang række, og ikke gude- eller andre mytologiske navne, nej, lokaltilknytningen gjorde sig gældende.

Disse lokomotiver var flittige gæster på Lemvig havnebane, således befordredes 1896/97, 1897/98 og 1898/99 følgende antal vogne til hhv. fra havnen: 231 — 352, 271 — 326 samt 456 — 469. Denne havnebane blev i øvrigt i 1898/99 afhændet til Lemvig—Thyborønbanen for en anlægsværdi af 78.000 kr.

Ret hurtigt efter at VLJ var åbnet, begyndte arbejdet på at få banen vide-reført mod nord, mod Thyborøn Kanal, og for at forstå, hvordan forholdene i disse endnu nordligere egne var på det tidspunkt, kan det være hensigtsmæssigt at få nogle linier geografi m.v. med.

Thyborøntangen havde flere gange op gennem nittende århundredes første halvdel været gennembrudt af havet — sidst i 1862. For nu at søge havets rov begrænset, blev det på basis af nye stormfloder i 1873 og 1874 bestemt, at der skulle bygges høfder og kystsikringer, og der blev skabt lovgrundlag herfor. Altså en anlægsvirksomhed, der nok kunne give nogen transport til et »tomt« område.

Ordet »tomt« forstår man, når man hører, at Agger sogn, hvortil Thyborøn hørte og tidligere var landfast med, havde, siger og skriver, ialt 441 indbyggere.

VLTJ nr. 5 (Henschel 10557/1911) er bevaret, idet lokomotivet i 1978 solgtes til Kolding Lokomotivklub. Her ses det, mens det var udlejet til MHVJ.

Thyborøn havde ifølge Trap i 1874 skole, redningsstation og ikke andet.

Thyborøn startede som en anlægsplads med 2 hofder, hvoraf den ene var 280 m lang og havde jernbanespor. De var bygget 1899, altså helt nye.

Thyborøn havn var blot en svag af-skygning af den senere havn.

Først en lov af 29.5.1914 gav grundlag for en virkelig start, 400.000 kr. til havnebyggeri og 350.000 kr. til uddybning.

At »havnen« allerede havde redningsdamper stationeret fra 1895, kan man undre sig over.

Den for den sydlige strækning stramme sparekurs var også gældende for LTJ. Man havde mange gange det indtryk, at der på den nordlige bandedel kun var sket det, at sporet var lagt ovenpå jorden (sandet). I hvert fald var der ofte tale om generel aflysning af driften, det kunne ikke lade sig gøre at køre grundet oversvømmelse, højvande.

Loven, der dannede grundlag for anlæg af Lemvig—Thyborøn kanal, blev vedtaget 8.5.1894.

Banen åbnede — som foran nævnt — 22.7.1899 indtil Harboør og 1.11.1899 for det sidste stykkes vedkommende.

I 1921—22 blev det vandtruede stykke omlagt til en ca. 1 m høj dæmning, og det hjalp for så vidt, at der nu kun undtagelsesvis måtte lukkes på grund af oversvømmelse.

Til gengæld kunne der være lavvande andre steder, f.eks. når det i tektur til køreplanen pr. 1.12.1920 meddeles, at driften på strækningen Harboør—Thyborøn indstilles fra og med tog 8 den 1.12.1920.

En skrivelse fra driftsbestyreren til Statsbanernes generaldirektorat oplyste, at man — »af økonomiske grunde har set sig nødsaget til at indstille driften«.

Et telegram med samme afsender og samme adresse dateret den 29.11.1920 oplyste så, — »at nævnte skrivelse var en fejltagelse«.

Besvær var der, og besvær i ikke mindre grad var der også i forbindelse med åbningen.

Nationaltidende oplyser således, at der var sære ting i gang. Ved aktietegningen i forbindelse med anlæg mang-

lede et lille beløb i at nå det krævede resultat. Der blev da rettet henvendelse til de af VLJ's personale, der kunne forvente at avancere i forbindelse med åbning af LTJ, om at disse funktionærer tegnede aktier mod at få de nye stationer at bestyre. De blev kort og godt »solgt«, stillingerne.

Man reflekterer herover, kunne en portør med stort indskud evt. gå forud for en stationsforstander, der måske ikke havde råd til en så stor investering?

Trafikministeriet betegnede affæren som »ukorrekt«.

Fagbladene rasede.

Børsen, derimod, skrev udglattende: »Den anvendte fremgangsmåde vil næppe oftere finde sted«.

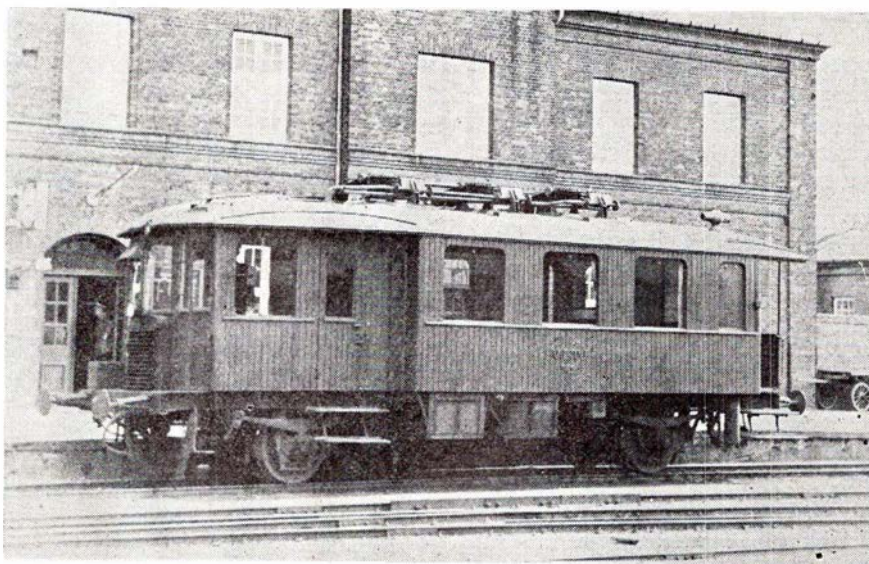
Spredte indtryk fra årene

Det er klart, man kan ikke i en enkelt artikel få blot et nogenlunde nødvendigt indtryk af alt, hvad der er sket gennem 100 år, hvor banen har tjent et samfund, der ej heller var statisk.

Det bliver kun spredte glimt med fare for, at de ikke er repræsentative.

Men er der anden mulighed — jo, der er jubilæumsbogen, og den bliver næppe den mindst spændende privatbanejubilæumsbog, der er udgivet.

I forbindelse med anskaffelse af en virkelig nyskabelse i begyndelsen af 1930'erne, de nye, store motorvogne, kom der helt nyt tanker frem, en revolution på trafikområdet, nemlig tanker om privatbaneovertagelse af DSB-strækninger.

VLTJ M 2 er bevaret af Helsingør Jernbaneklub.

Horsens

Vi handler i

SØNDERBRO BRØDUDSALG Sønderbro 11 . Horsens . tlf. 61 28 01

Stort udvalg i mælkeprodukter –
brød – confektur

Åben mandag til lørdag fra 8–21
Søndag fra 8–20

Kør ind til

SHELL SERVICE Allégade 63–65 . Horsens . (05) 62 99 85

Benzin . Olie . Smøring (husk vor servi-
shell) . Bilreparation med garanti .
Besøg vor velassorterede kiosk . Tank
og kiosk åben alle ugens dage kl. 6–24.

Værksted mandag til fredag 8–17

Kør ind til

GULF SPAR TANK Sønderbrogade 54 . Horsens Tlf. (05) 62 20 30

Benzin – Olie
Døgnåben – spar penge – tank selv
Husk vor velassorterede kiosk

Det er altså ikke nye tanker, opstået i 1970'erne.

Forresten, disse vogne var udstyret med radio.

Ikke det, man i dag forbinder med radio i tog, nej, slet og ret Danmarks Radio. Det erindres tydeligt, hvordan der, især når vognene holdt på stationerne, kunne nydes en middagskoncert, det erindres også, at der under kørsel var mindre nydelse forbundet med lytningen.

Det var anskaffelsen af disse vogne. Ved generalforsamlingen 15.9.1932 blev der fremlagt et slutresultat på ÷ 2.300 kr.

Men der blev også fra amtmand Karbergs side affyret en bombe, nemlig den, at VLTJ skulle overtage DSB-strækningen Ringkøbing—Vemb—Holstebro.

Dog var det ikke helt så drastisk, som bombens indhold kunne give anledning til at formode. Nej, man havde fundet ud af, at privatbanens materiel

under ophold i Vemb kunne opfylde uopfyldte behov f.s.v. angik togkørsel på ovennævnte strækning. Amtmanden udtrykte det således: »Det vil være til gavn for det pågældende landområde, og det er da også det, der ligger bag anskaffelsen af vort nye materiel«.

Bombens konstruktør var driftsbestyrer Oscar Petersen, der havde draget den konklusion, at VLTJ gennem flere år havde kørt 2 togpar mellem Vemb og Holstebro mod en årlig godtgørelse på ca. 9.000 kr.

Disse let tjente penge — som de betegnedes — skulle man så få til at yngle ved yderligere kørsel på DSB.

Dog var der allerede fra juni måned 1926 etableret dampsaertog mellem Vemb og Ringkøbing, fra starten dog kun på søndage. En ting, der ikke blev nævnt på mødet var, at VLTJ's normale billetpris lå på 8 øre pr. km mens DSB's tilsvarende pris var 5 øre.

Krigen 1940–1945

Stort slid på materiel og personale kombineret med store overskud, det var det, der var normalt i disse år, og det var da ej heller anderledes på VLTJ.

»Kystsikringsarbejderne« medførte store transporter såvel af gods som passagerer.

F.s.v. angik de sidste var der i 1944 brug for to daglige togpar Holstebro—Vemb—privatbanen med 500—700 pladser. Banen havde da allerede på lejebasis en DSB G-maskine og udbad sig dels mere maskinkraft, dels også »egenet« personvognsmateriel.

Nogle få tal viser omfanget af de befordringer, der fandt sted.

År	Ant. passager	Ant. t gods
1939/40	266.400	34.600
1940/41	296.700	64.800
1942/43	419.400	106.700
1943/44	969.700	229.300
1944/45	1.268.700	235.800
1945/46	451.800	90.500

Mærkeligt nok forekom der slet ingen sabotagehandlinger på denne bane under krigen.

Rom flyveplads var beliggende syd for Lemvig og ganske vist ikke nær ved banen, men den omstændighed, at der skulle føres lange spor til sådanne pladser betød normalt ikke noget, det var jo kun et pengespørgsmål. Imidlertid var ej heller terrænet banevenligt, og begge dele i forening var nok grunden til, at jernbanens virke her blev begrænset til et vognbjørns spor på Lemvig station.

Damhuså Mergelleje

Dette leje var en af banens største kunder, i hvert fald gennem en årrække. Åbnet 1904 og anlagt for en pris af ca. 2.000 kr. Sidst benyttet i 1952 og fjernet 1955.

Oplandet for dette leje var stort, men primært blev der baneleveret til de tilsluttende statsbanestrækninger samt privatbanerne RØHJ, VaGJ, VNTJ og TKVJ.

1925 havde VLTJ 51 AL og 16 AG-vogne, alle åbne og med bdf fra 11,4 til 18,0 kvm.

De var i fuldt sving og kunne i stort tal træffes på de forannævnte strækninger.

F.eks. henstod den 22.8.1934 på mellemstationerne Sønder Bork—Lønborg på VNTJ ikke mindre end 22 mergel-vogne, kun Vostrup havde nul.

Den 24.8.1934 indgik til Tarm station 32 af disse mergel-vogne, og de kunne samme dag alle befordres i plantog mod Nørre-Nebel. Den følgende dag var tallet 54, og da måtte et særtog til for at få ryddet op.

Vi skal ikke her aftrykke alle tal f.s.v. angår Damhuså, men blot nævne, at leverancerne toppede i 1936/37 med 45.781 tons.

Epilog

Indholdet i dette afsnit synes egentlig alt for omfattende til at rubriceres her, men den begrænsede plads medfører, at mange særdeles læseværdige ting må udelades.

At strækningen Harboør—Thyborøn blev forlagt til en ny, 8—10 m høj dæmning den 23.8.1955.

At det var NRJ-skinner, der blev lagt her.

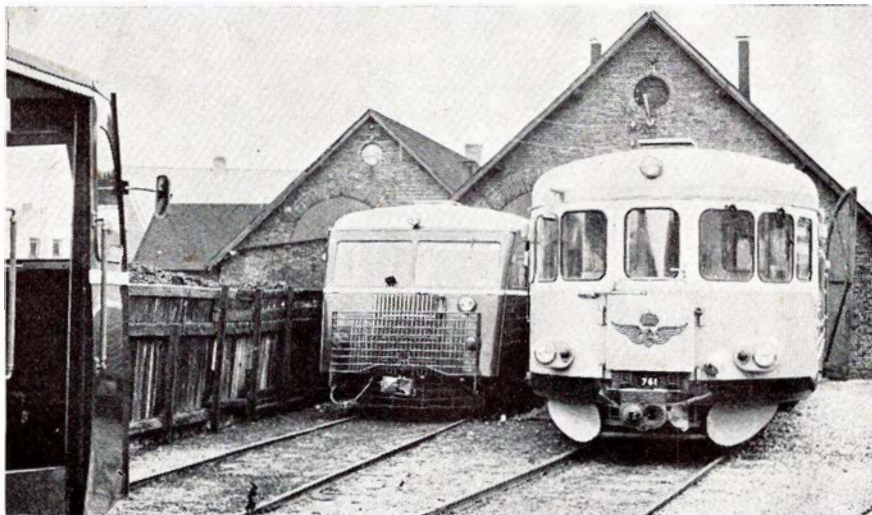
At banen den 10.9.1922 sendte til Hillerød den prøvede DfA-motorvogn »rødbrun, teakbeklædt og af smukt udseende«, den kunne køre på et benzinforbrug af 7 øre/km.

At den eneste ikke-anlagte bane, der for alvor har spøgt her, er Struer—Lemvig omkring 1920.

At VLTJ i 1930'erne havde seriøse planer om at »vende« indkørslen til Vemb, så togene kunne køre direkte mod Holstebro.

At lokalstationen i Vemb blev nedlagt 31.5.1959 med en årlig besparelse på 38.000 kr. til følge. Statsbanernes flotte vaner?

At damprangeringen til/fra havnen i Lemvig først ophørte i maj 1965.

To generationer af lette tog. VLTJ Sm 17 og tidl. SJ Y6 761 (nu VLTJ YBM 12) i Lemvig.

At banen i 1966 fik 3 skinnebusser og i 1968 ligeledes 3.

At SJ-materiel indgik natten mellem 26.—27.4.1973.

At banens godstog kører til/fra Holstebro fra 22.5.1977.

At — nej, der må stoppes på et tidspunkt.

Dog om fremtiden dette, at der er givet driftsgaranti til 1992, samtidig med at — efter danske privatbaneforhold — store beløb stilles til rådighed til en gennemgribende modernisering i de kommende år.

Værkstedsanlæg og remiser, spor, rulende materiel.

Jo, selv om nærbutik-banen VLTJ — og dette udtryk skal her absolut tages som en anbefaling — er godt kørende, så er udsigterne lyse, der er ingen risiko forbundet med at forudsige, at banen i mange år fremover vil have sin berettigede plads i egnens kollektive trafikmønster.

S. A. Guldvang.

Juridiske konsulenter

Sagførerkontoret i Ryomgård

ADVOKAT ERIK DYNESEN

Tlf. (06) 39 44 00

Skønhed, De ikke aner
findes langs private baner

Viborg

Alle ender i bukser fra

PÄHLIG's MODE-STUDIO

DAMEKONFEKTION

Sct. Sct. Mikkelsgade 23 . Viborg

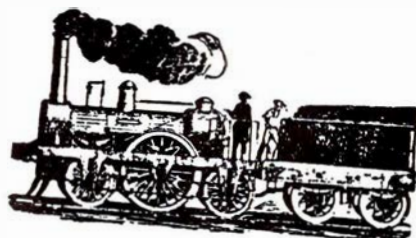
Tlf. 62 57 66

Bag den gode smag

EMIL P's KONDITORI

Sct. Mathiasgade 76 . Viborg

Tlf. 62 62 44

Viborg

Vær smart og moderigtigt klædt
KJOLEFORRETNINGEN

Janett
KJOLER

Mathiasgade 62 . Viborg . tlf. 61 00 15

Kjoler — bluser — nederdele —
bælter — tørklæder m.m.

På gensyn!

BØRNE-SHOPPEN

Stort udvalg i smart børnetøj
v/ N. E. Jensen

St. Sct. Hansgade 3 . Viborg
Tlf. (06) 61 37 37

Str. fra 0 til 10–12 år

Kør ind til

CHEVRON SERVICE

Ringvejen . Viborg . tlf. 62 45 45

Benzin — Olie — Smøring
Quick-service — venlig betjening
Husk vores kiosk

MØNT RENS

Vendersgade 2 . Viborg . tlf. 62 49 98

Selv rens — specialrens — tøj modtages
også stykvis — ruskind — gulvtæpper —
møbler — Dåbskjoler udlejes
Åben for selvbetjening alle hverdage
kl. 8–21

Med venlig hilsen
LIS og KRISTIAN MADSEN

TANDLÆGE
FL. KJÆRUP

Sct. Mathiasgade 16–18, 1. sal th.
Viborg . Tlf. (06) 61 18 22

Århus

Vore funktionærer handler i

ÅRHUS BOGHANDEL

Ryesgade 28 . Tlf. 12 66 30

Lige ved Århus Hovedbanegård

Køber du dit shampoo hos
cykelsmeden –

trænger du til en hovedreparation –
det er hovedsagen for os

DERES FRISØR »UFFE«

Ryesgade 28-1-Århus . tlf. (06) 12 68 60

De specielle udenlandske
samt danske retter får De i

MØLLEGÅRDENS CAFETERIA

Eckersbergsgade 20 . Århus

Tlf. 12 94 90

Få en pot billard – eller en svingom

På gensyn! EVA og RUDI

Bag den gode smag

KLOVERPARKENS BAGERI

Jordbrovej 11 . Århus . tlf. 16 92 74

Alt i lækkert brød og kager

KRISTA's BRUGSKUNST

Skanderborgvej 86

8000 Århus C.

TANDLÆGE

A. WOLTERS

Fredens Torv 8 . Århus C

tlf. (06) 13 91 66

Se godt – se godt ud

I MODERNE BRILLER FRA...

JØRN FILTENBORG OPTIK

Optometrist – Specialoptiker

Banegårdsplads 16 (ved SAS) . Århus

Telefon 13 77 22

Gå ikke over åen efter vand –
vi har det hele

MEJERIUDSALGET

Gustav Wiedsvvej 25 og

BRØDUDSALGET

Samsøgade . Århus . Tlf. 13 41 59

Friske og datomærkede varer

Med venlig hilsen

ELLEN og ALLAN
(Nye indehavere)

Man køber the og kaffe i
specialforretningen

JAVA BRÆNDERIERNE

Guldsmedegade 1 . Århus . tlf. 12 69 01

Friskmalet kaffe – pulver kaffe –
Fineste the-blanding efter Deres ønske

Husk vor lørdagskaffe

SE HER

– er De træt af eller har De for travlt
til vinduespolering – trappevask – bil-
vask – havearbejde – gadefejning – sne-
skovling – hovedrengøring og meget an-
det. Mangler De en barnepige, en til
at handle for Dem eller en til at se
efter huset og vande blomster, mens
De er bortrejst – så ring til os. Vi ord-
ner det billigt og effektivt for såvel
private som firmaer m.m. Ring i dag og
få Deres tilbud.

CR HUSSERVICE

Århus – Telefon 10 53 13

Hvor etatens og andet godtfolk mødes

RESTAURANT

»SKIPPERHUSET«

Havnegade 48 . Århus . tlf. 12 40 94

Åben hver dag kl. 10–24

På gensyn!

HANNE NØBBE

GAVEÆSKEN

v/ Lise Jacobsen

Ny Banegårdsgade 47 . v/ Århus Hallen

8000 Århus C.

Nænsom og skånsom – så er det

SWEVI RENS

Hj. af Skanderborgvej/Kongsvangs Allé
Århus . tlf. 14 78 08

rens og pres – skindrens – gardinrens
fra dag til dag – reparationer udføres –
hurtig levering

20% på uniformer

Man bor godt på

PARK HOTEL

Sdr. Allé 3 . Århus . tlf. (06) 12 32 31

– og vi ligger lige i centrum –

Hvor venner mødes

HVALROSSEN

Skolegade 26 . Århus . tlf. 13 27 15

Lad også dette blive Deres fristed

Åben hver dag hele ugen kl. 11–2

Venlig hilsen

INGER og HANS GUNDERSEN

Vore funktionærer anbefales

CHRISTIANSBERG FODKLINIK

v/ P. Fjeldgaard Rasmussen

Eksam. fodplejerske S.A.D.F.

Hvidkløvervej 2 . Århus . tlf. 16 78 09

Åben mandag – tirsdag – onsdag –
torsdag 10–16 og efter aftale.

Fredag og lørdag lukket

MØDESTED

FORENINGER, klubber m.v., som ønsker mødef, udflugter o.l. arrangementer omtalt under rubrikken »Mødested«, bedes inden den 20. i måneden forud for udsendelsen af det blad, arrangementet ønskes omtalt i, underrette redaktionen.

Lordag den 28. juli og 4. august

Søndag den 29. juli og 5. august

KOLDING LOKOMOTIV KLUB kører damptog mellem Vejle og Jelling med F 694 og KLK-materiel.

Køreplanen ser således ud:

Lørdage:

Vejle	afg.	13.15	15.40
Jelling	ank.	13.45	16.10
Jelling	afg.	14.15	16.25
Vejle	ank.	14.40	16.50

Søndage:

Vejle	afg.	12.40	14.25	16.30
Jelling	ank.	13.10	14.55	17.00
Jelling	afg.	13.30	15.20	17.20
Vejle	ank.	13.55	15.45	17.45

Tirsdag den 28. august kl. 19.30

SHS afholder medlemsmøde i Frederiksberg Kommunebibliotekets Foredragssal, Solbjergvej 23, Frederiksberg.

Lordag den 1. og 8. september

Søndag den 8. og 9. september

MHVJ deltager med damptog, fremført af HV 3, i Århus Festuge. Der køres mellem Århus Ø. og Lystrup efter følgende køreplan:

Århus Ø.	afg.	12.25	13.25	15.25	16.25
Lystrup	afg.	12.55	13.55	15.55	16.55

Køretiden mellem de to stationer er 15 minutter. Der standses *ikke* på mellemstationerne.

FRA KLUBBERNE

**Østsjællandske Jernbaneklub
sætter på en positiv fremtid
med store projekter**

Østsjællandske Jernbaneklub, der har hjemsted i Køge, har i anledning af klubbens generalforsamling udsendt en skriftlig beretning om klubbens virksomhed i året fra 1. april 1978 til 31. marts 1979.

Det er en interessant redegørelse, som står i stærk modsætning til sidste års beretning, der nærmest forudså klubbens endeligt.

Dette års beretning virker derimod meget optimistisk, og ved gennemlæs-

ning forstår man også hvorfor. ØSJK har nemlig i det sidste års tid forestået at vende de negative udsigter, der dengang tegnede sig i horisonten, til absolut positive udsigter.

Økonomien spiller en ret afgørende rolle i en jernbaneklubs tilværelse. ØSJK har været så heldig fra Køge Kommune at modtage kr. 70.000 til dækning af sporforbindelsen til klubbens nye areal, som også er stillet til rådighed af kommunen.

En anden økonomisk håndsrækning har man fået fra den lokale sparekasse, der har ydet klubben meget fine betingelser med hensyn til låne- og afdragmuligheder.

Og sidst — men ikke mindst — ØSJKs skare af aktive medlemmer har selv formået at få »skillinger« i kassen, bl.a. ved særtogskørsel med klubbens materiel.

Restaureringsarbejdet på det rullende materiel har i årets løb været minimalt, men alligevel er der sket en løbende vedligeholdelse. Den treakslede motorvogn ØSJS M 3, ex NPMB M 7, har fået en gennemgribende istandsættelse i bl.a. motor og gearkasse, ligesom vognkassen er blevet slebet ned og lakeret, så det fine teaktræ, der ved Østbanens overtagelse af vognen i 1961 var blevet overmalet, atter er kommet til ære og værdighed.

ØSJKs beretning beskæftiger sig også med fremtiden. På grund af Køge stations fuldstændige ombygning i anledning af S-banens indførelse skal klubben fraflytte de hidtil anvendte lokaliteter i Nordre remise, som skal rives ned. I stedet har man som nævnt fået overladt et nyt areal, der skal være klubbens fremtidige domicil, men inden man når vejs ende her, forestår der et meget stort arbejde.

ØSJK har mange arrangementer på programmet fremover. Fra nær og fjern bestilles klubbens tog til kørsel, bl.a. skal man i anledning af det planlagte veteranstævne i Roskilde den 1. og 2. september køre særtog mellem Roskilde og Hvalsø i samarbejde med DJK og SHS.

Formanden slutter beretningen med at rette en tak til ingeniør Høilund fra DSB, personalet på Køge station samt Køge Kommune. Desuden rettes en tak til alle, der på den ene eller anden måde i det forløbne år har hjulpet klubben.

På ØSJKs generalforsamling godkendes formandens beretning. Den hidtidige formand Søren Jørgensen, Køge, der var på valg, genvalgte enstemmigt som formand for ØSJK de kommende to år.

Randers

Tag med hjem eller spis det her

KINA GRILL

Storegade 10 . Randers . tlf. 43 58 21

Alt i grill — kinesiske specialiteter — Prøv vor specialitet »Lykkelig familie« Det er os med de store grill-kyllinger På gensyn! KINA GRILL

Man spiser godt på

ØSTERVOLD CAFETERIA

Østervold . Randers . tlf. 4290 18

Her får De maden uden ventetid God veltillavet Dagens middag 2 retter — frisk kaffe med hjemmebag

Åben mandag-fredag 6-22
lørdag 7-22 — søndag lukket

På gensyn! TOMMY VIFTRUP

Mad for den kræsne

SPECIAL SMØRREBRØD

Østervold . Randers . Tlf. 42-77-17

Lækkert frisksmurt smørrebrød til hverdag og fest

Små lune retter — Anretninger

Åben mandag-fredag 6-22
lørdag 9-22 — søndag 11-22

Med venlig hilsen HANNE RØNNEBERG

Kør ind til

CHEVRON

Viborgvej 46 . Randers . Tlf. 42 64 75

Benzin — Olie — Smøring — Autotilbehør

Alt i autoreparationer udføres Husk vor kiosk med alt i blade — aviser — kaffe — tobak — chokolade

Åben hver dag kl. 7.20, søndag 8-20

SPORVEJSMUSEET SKJOLDENÆS-HOLM har udsendt sin 1. årsberetning, og heri fortælles lidt om det år, der er gået, et år, hvor der skete meget, og hvor museet blev indviet. Udover en beretning om året 1978 fortælles om

Aarhus og omegn

DANCE SHOP

Volden 4 . Århus . tlf. 12 19 60

Specialbeklædning til ballet –
gymnastik – yoga – og meget andet

Kig ind!

Stedet for moderne hårpleje

CENTER SALONEN

Lystrup Centervej – Telefon 22 27 61

Moderne klippeteknik
Naturlig permanent

På gensyn i Centersalon

herre & damesalon

Et besøg værd

Marstrandsborg Grill Bowleren

Thorvaldsensgade 1 – Århus

Prøv vore lækre grill-kyllinger
Pølser – Bøfsandwich – hjemmelavet
forårsruller. – Tag maden med hjem –
eller vi bringer gerne.

Åben hver dag fra 11–23

Telefon 12 70 47

Venlig hilsen – Betty og Kan-Wing
LUKKET MANDAG

Tømrer- og snedkerarbejde

Flagvinduer, moderne vinduer og døre
efter opgave. Forsatsvinduer, loftsbe-
klædning, isolering, omforandring og
brandsikring. Tilbud uden forbindende.

Midtbyens

Tømrer- og Snedkerforretning

Frederiks Allé 60 . Århus

Tlf. 19 81 10, privat 23 14 63

Køb kød hos den rigtige slagter

Slagtermestrene KIRSTEN og JENS SEJL

Højhuset . Illerupvej 38 . Århus

Tlf. 16 89 38

Kød – flæsk – alt i hjemmelavet pålæg

Velhængt mørt oksekød

Sild – ost – salater

Køb det bedste – det gør vi

Hvor venner mødes

BODEGA »SVALEREDEN«

Rosengade 12 . Århus . tlf. 19 95 05

Lad også »Svalereden« blive Deres
fristed – Åben kl. 5 morgen til kl. 2 nat
På gensyn! KURT BASSE

De finder altid friske planter
og blomster i

BLOMSTERFORRETNINGEN

Harald Jensens Plads – Århus

Tlf. 19 62 88

Blomster udbringes gerne

ABSALON

Flytteforretning og budcentral

Flytter overalt i ind/udland

Få tilbud på opbevaring i varme lokaler
Udlejning af seler og kasser

Sct. Paulsgade 42 – Århus C.

Tlf. (06) 13 16 19

Statsaut. Fodterapeut

ELSE VESTERBY

Fredensgade 31 – Århus

Konsultation efter aftale

Tlf. (06) 12 44 24 mellem 8–16

Vi anbefaler

CYKEL- OG KNALLERT-SERVICE

Kærlighedsstien 14 B . Århus

Telefon 13 78 66

1. kl.s reparationsværksted for alle
mærker indenfor cykler og knallerter.
Køb og salg af brugte cykler og knal-
lerter – hurtig levering – stort udvalg
i tilbehør

Bag den gode smag

SKOVGAARDS BAGERI

Bagermester Brammings Eftf.

Herredsvej 4 . Hasle . tlf. 15 63 60

Alt i lækkert brød og kager

Prøv vor lækre fødselsdagskringle
Åben tirsdag til fredag 6.30 til 17.30
Lørdag–søndag åben 6.30–16.00
mandag lukket

Med venlig hilsen

ELSE og JOHN SKOVGAARD

En blomsterhilsen fra

TOVES BLOMSTER

Gjellerup Center . Brabrand

Telefon 25 46 80

Altid friske blomster og planter –
dekorationer – visitbuketter –
gaveartikler

På gensyn!

TOVES BLOMSTER

BYENS KIOSK

Grundtvigsvej 9 . Viby . tlf. 14 13 18

Alt i dag- og ugeblade – lommeromaner
– skriveartikler – tobaksvarer

Aut. tipsforhandler

Et varigt minde er den personlige
sang – det klarer

MIDTJYSK SATS-CENTER

Brendstrupvej 41 . Århus . tlf. 10 17 88

Konfirmationer – bryllupper
firmafester – privatfester o.s.v.

Alt i tilbehør – kig ind – eller
ring efter prisliste

Stedet, hvor man kommer igen

STEAK HOUSE – GRILL-BAR

DET GAMLE POSTHUS RESTAURANT

Hovedgaden 25 . Brabrand . tlf. 26 28 45

Alt i lækkert grill og steak og meget
andet godt.

På gensyn!

BODIL og LEIF

Tag noget lækkert med hjem fra

»HONG KONG« GRILL

Silkeborgvej 315 . Åbyhøj . tlf. 15 51 66

Lækkert grill – store friske kyllinger
med agurkesalat

Spec.: Billige kinesiske retter – store
hjemmelavede forårsruller – spis det
her eller tag det med hjem.

Åben kl. 12.30–22.00

På gensyn i HONG KONG GRILL

baggrunden for museets tilblivelse og de problemer, der skulle løses, før det overhovedet var muligt at tænke på indvielse. Årsberetningen er rigt illustreret med billeder af såvel faste anlæg, rullende materiel som fra den højtidelige indvielse.

STØTTEFORENINGEN DANSKE DAMPVENNER har — efter en længere pause — atter udsendt en ny platte. Denne gang er plattens motiv ikke et dampkøretøj, men en jernbanevogn, nemlig den berømte smalsporede postvogn fra De Bornholmske Jernbaner, DBJ nr. 26. Vognen har tidligere været omtalt i **JERNBANE-BLADET**, idet den ejes af Bornholms Museum og fører en kummerlig tilværelse udendørs. Dette vil Danske Dampvenner nu råde bod på, idet man ved salg af denne platte håber at kunne yde et økonomisk tilskud til vognens bevarelse under forhold. Derfor — vil man gerne være med til at bevare denne særprægede bornholmske postvogn, ja, så kan det gøres ved at erhverve den første platte i serien »Danske Jernbanevogne«. Prisen er som sædvanlig kr. 95,00 + porto kr. 10,00, ialt kr. 105,00, der kan indbetales til postgiro 8 29 47 63, Støtteforeningen Danske Dampvenner, Esrumvej 47, 3000 Helsingør. Platten udsendes kun i begrænset oplag.

ØSTSJÆLLANDSKE JERNBANE-KLUB har efter endt restaurering af Triangelmotorvogn ØSJS M3, ex. NPMB M 7, kørt præsentationstur, hvor man kørte til hovedstaden. Den smukke motorvogn forevistes bl.a. til de institutioner, der økonomisk har støttet klubben, nemlig Tuborgfonden og Sparekassen SDS.

STØTTEFORENINGEN DANSKE DAMPVENNER agter i 1979 foruden platten med den bornholmske postvogn at udsende platter med et stort DSB-lokomotiv som motiv. Også i serien »Danske Dampskibe« vil man udsende en platte, det bliver nr. 2, nr. 1 (S/S AGNETE) kan endnu fås. I anledning af privatbanejubilæerne ved ØSJS og VLTJ udsendes jubilæumsplatter.

HgJK havde den 6. maj arrangeret udflugt på Sydbanen med P 917. Turen endte, som det er fremgået af dagspressen, desværre med en sørgelig påkørsel i Lille Skensved, en ulykke, hvor jernbanen var helt uden skyld. HgJK håber dog på i løbet af efteråret at kunne gennemføre en ny udflugt. Nærmere herom vil fremkomme i div. jern-

baneblade m.m. Turen vil atter blive of-
fentlig, således at alle, ikke mindst fa-
milier og ikke-medlemmer, er velkomne.

Sv.J.

JERNBANEHISTORISK SELSKAB og **DANSK MODEL-JERNBANE KLUB** har som bekendt et meget velassorteret tegningsarkiv, beliggende på Nørrebro station. Man har netop udsendt en fortegnelse over nyheder, og her er mange spændende ting at hente for interesse-rede. Blandt de mange nyheder kan nævnes DSBs nye MR-tog, de nye MC-tog, forskelligt Ålborg Privatbanemateriel m.m. Interesserede kan rette henvendelse til ovenstående klubber med postadressen Nørrebro station, 2200 København N. Her kan man også erhverve kataloget fra november 1978 ved at vedlægge frimærker for 130 øre. Tegningsarkivar er Erik Olsen.

KOLDING LOKOMOTIV KLUB har udsendt en serie nye smukke farvepostkort, hvor klubbens damplokomotiv F 694 er hovedmotiv. Et enkelt er dog med OHJs damplokomotiv nr. 38, mens dette i vinter ryddede sne på HTJ. Kortene kan erhverves for kun kr. 1,00 ved indbetaling på KLKs postgirokonto 9 17 89 10. Ved bestilling for over 15,00 kr. sendes kortene portofrit, ellers kommer der kr. 1,50 i porto.

DØDSFALD

Seking S. A. Fischer,
fh Ar, 94.
Tgf A. I. Heltby,
fh Sg, 93.
Bfm J. M. Jørgensen,
fh APB Ab, 89.
Tgf O. K. Jensen,
fh Fa, 85.
Gx A. W. D. C. E. Lumbholtz,
fh Sk, 85.
Rgfm K. P. Jørgensen,
fh Bm, 84.
Stfst I. Westergaard,
fh APB Sæby, 83.
Tktl H. Holting,
fh Langå, 76.
Earb W. H. Jacobsen,
fh VVGJ Ravning, 62.
Otas H. C. B. Petersen,
HFHJ Frederiksværk, 59.
Tgf E. Nielsen
(Skandia) Kh, 59.
Tbx O. H. Clemmensen,
Holme-Olstrup, 56.

Løgten

En hilsen fra

LØGTEN BLOMSTER

Grenåvej 788 . Løgten . 8541 Skødstrup
telefon 99 18 04

Altid friske blomster og planter

Din vogn er i kyndige hænder hos

LØGTEN AUTOVÆRKSTED

Grenåvej 780 . Løgten . tlf. 99 25 73

1. kl.s kvalitetsarbejde udføres

Ring og bestil – vi er hurtige og kvikke

På gensyn! JENS LARSON

Hobro

Aut. vand- og gasmester

KNUD ROSLIN

Birkevej 2 . Hobro . Tlf. 52 49 00
Værksted: Banegårdsvej 44

Alt indenfor vand-, varme-,
Blikkenslagerarbejde – nyt og
reparation udføres gerne

Indhent tilbud på 1. kl.s arbejde

Lad os arrangere Deres fester

BENT SMØRREBRØD OG DINER TRANSPORTABLE

Skibsgade 20 . Hobro . (08) 52 21 81

Smørrebrød – platter – god daglig
middag – kylling m. pommes frites –
pølser – hot dogs. Alt er hjemmelavet –
og kun én kvalitet – den bedste

Med venlig hilsen Kok Bent Johansen

Autoriseret Seat- og Zastava-forh.

»AUTONILA«

Løgstørvej 59–61 . Hobro

Telefon (08) 52 44 55

Privatbane driftsresultater

Lollandsbanen

	1978	1977	udsl. i pct.
Antal rejsende	1.182.887	1.134.376	+ 4,1
Indtægten af personbefordringen .. kr.	8.440.371	7.668.643	+ 10,1
Vægten af befordret gods	127.078	145.081	÷ 14,2
Indtægten af befordret gods	4.637.147	4.271.250	+ 8,6
Den samlede driftsindtægt	16.215.892	14.705.128	+ 10,3
Den samlede driftsudgift	25.142.459	23.796.420	+ 5,7
Driftsresultat	÷ 8.926.567	÷ 9.091.292	

Lyngby-Nærum Jernbane

	1977	1978	udsl. i pct.
Antallet af passagerer	1.180.975	1.278.071	+ 8,2
Antal befordrede banepakker stk.	37.367	34.508	÷ 7,6
Motorvognene har kørt	349.428	356.780	
Indtægt af personbefordringen kr.	2.012.395	2.174.052	+ 8,0
Indtægt af godsbefordringen, herunder befordring af banepakker (befordring sker med banens lastbiler til og fra Lyngby st.)	584.163	411.858	÷ 29,5
Den samlede driftsindtægt	3.027.185	3.047.645	+ 0,6
Den samlede driftsudgift (incl. pensionspræmier samt afskrivning på bilmateriel, nyanlæg m.v.)	5.075.541	5.579.083	+ 9,9
Driftsresultat	÷ 2.048.356	÷ 2.531.438	

BOGHJØRNET

CANADIAN RAILWAYS IN PICTURES.

96 sider, ill. David & Charles, Brunel House, Newton Abbot, Devon. £ 5,95.

Canadas jernbaner er et interessant studie. De snor sig tværs over det store kontinent, og der er natur til overflod. Men fotografen er ikke faldet for den alene, der er først og fremmest jernbane, der dufter frem fra det righoldige billedmateriale. Et særligt spændende kapitel er togfærger, som der også findes i Canada. Men de er nu nok lidt anderledes end vore, bl.a. med dæk, der kan hæves og sænkes efter vandstanden i floderne.

SAYONARA STREETCAR.

64 sider, ill. Interurbans, P O Box 6444 Glendale, Calif. 91205. \$ 8.00.

Det er sjældent at høre om japanske baner — bortset selvfølgelig fra den berømte hurtigbane. Her er et helt specielt kapitel, nemlig sporvogne som vi velnok nærmest ville kalde baner. De

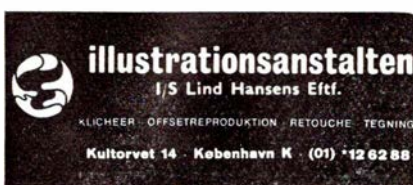
minder meget om deres amerikanske forbilleder, og der eksisterer mange af dem endnu i dag. Bogen er gennemillustreret og meget professionelt udformet, og der er udvist omhu med såvel valg af billeder som tekst.

KLEIN- UND NEBENBAHNEN IM TAUNUS

176 sider, ill. Verlag Wolfgang Zimmer, Haunstetter Str. 18, 8900 Augsburg. DM 32.

En dejlig bog med mange fine illustrationer fra før og nu både i fotos og planer af banerne i Taunus-bjergene i det sydlige Tyskland — og selvfølgelig også den sørgelige historie om nedlagte baner. Det er tæt trafikerede strækninger, der er tale om, selvom det er sidebanerne, der er bogens emne, og stationernes spornet bærer da også tydelige tegn på travlhed — i hvert fald før i tiden. En glimrende jernbane-rejsefører til næste ferie.

jas.

Humørspalten

Det var rygtedes blandt lystfiskere, at der var masser af fisk på en åstrækning, og lodsejerne langs åen fik travlt med at leje fiskeret ud. Antonius forsikrede således energisk, at hans 50 meter åbred langt overgik alle andre med hensyn til fiskerigdom.

— Jamen, vil fiskene så også bide? spurgte en liebhaver, han var i forhandling med.

— Om de vil, sagde Antonius. — Du vil komme til at sidde inde mellem buskene for at få ro til at sætte dine orm på krogen.

— 0 —

Lidt forsinket i forbindelse med kvindeåret, men alligevel:

Kannibalkvinden var ude at gå tur med sin lille datter, og de mødte en prægtig ung mand, bredskuldret, blond, høj og flot.

— Åh mor, sagde den lille, — han ser vel nok dejlig ud. Skal vi ikke spise ham?

— Næh, min skat, sagde moderen. — Vi tager ham med hjem, og så spiser vi far ...

— 0 —

Bedstemor er i Zoologisk Have med sine to børnebørn, Peter og Lise.

— Se, der er storken, siger hun. — Det er den, der kommer med de små børn.

De to rollinger skævede til hinanden, og Peter hvisker til sin søster:

— Skal vi fortælle hende sandheden, eller lade hende dø i uvidenhed?

— 0 —

Så var der den dygtige dame, som i mange år havde været ansat i forsvarsministeriet, men derfra kom til biskoppens kontor. Det gik også mægtig godt, bortset fra, at hun stemplede breve og dokumenter med henholdsvis HELLIGT OG TOP-HELLIGT!

— 0 —

Der var eksamen i den lille landsby-skole. Børnene sang »Der er et yndigt land«, og nu ville provsten høre, om børnene forstod, hvad de sang så frejdigt om — f.eks. udtrykket »ædle kvinder, skønne møer«.

— Nu du, lille ven, sagde han til Jens, — kan du sige mig, hvad møer er.

— Det er så'n, når det er godt stegt! svarede knægten.

— 0 —

Aarhus og omegn

Kør ind til

CHEVRON SERVICE STATION

Chr. d. X's vej 180 – Højbjerg
Tlf. 14 36 49

Alt til bilen – Husk vor kiosk

Deres bil er i kyndige hænder hos

TOTAL AUTO

Montanagade 29 . Århus C.
Tlf. 13 64 22

Reparation – Opretning
køb/salg
HV og SV

Kør ind til

CHEVRON SERVICE

Ndr. Strandvej 125 . Risskov
Tlf. 17 51 52

Benzin . Olie . Smøring . Quick Service

Husk vor velassorterede kiosk

M. L. MARKED v/ Max Lund

Norre Allé 86 . Århus . tlf. 12 32 06

Kolonial – Konserver – Vine –
Spirituosa

NB: Vi er friske med tilbud

Trænger De til at slappe af – gå i

RESTAURANT RØDE KRO

Skanderborgvej 206 . Viby J.
Tlf. (06) 14 13 84

Her får De en hurtig og venlig
betjening og møder gode venner

Vær sikker kørende – det klarer vi

M. V. AUTO

Ny Munkevej 74 . Århus . tlf. 13 79 86

Speciale: Værksted for Fiat og Renault

Med venlig hilsen

PER MADSEN – ELMER VILLUMSEN

Tag noget lækkert med hjem fra

MARSELISGAARDENS BAGERI

Sdr. Ringgade 45 . Århus . tlf. 14 27 90

Alt i lækkert brød og kager

Spec.: Fødselsdagskringle – Nougat-
stænger – Søndag åben fra 6-10

Køb kød hos den rigtige slagter

HASLE KØDFORSYNING

Viborgvej 150 . Hasle . tlf. 15 61 03

1. kl.s kød – flæsk – altid mørt og vel-
hængt oksekød til bøffer og stege –
hjemmelavet pålæg og salater
– Køb det bedste – det gør vi –

Med venlig hilsen

JONNA og JØRGEN CHR. LARSEN

Den moderigtige frisure
får De i vores nye damesalon

»FRISØRSALONEN«

for ham og hende

Sonnesgade 3 . Århus . tlf. 19 69 66

Husk tidsbestilling i damesalonen –
men ikke i herresalonen

På gensyn!

THOMSEN og CHRISTENSEN

Kør ind til

UNO-X

Jens Baggesensvej 27 . Århus
Tlf. 16 00 22

Benzin – Olie – Smøring
Autoværksted med rimelige priser
Husk vor kiosk med det store udvalg
Med venlig hilsen

Mekaniker ULF ARNDAL

TANDLÆGE

OLE ERRBOE

har startet praksis i klinikfællesskab
med tandlægerne Inge og Knud Rex
Vibycentret 20 A . Viby . Tlf. 14 63 11

Bag den gode smag

MØNSTERBAGERIET

Hovedgaden 72 . Brabrand . tlf. 26 02 32

Har De specielle ønsker
låver vi gerne det

Alt godt fra havet får De i

GELFISK

v/ Torben Frost

Svaletorv . Gellerup Center . Brabrand

Tlf. 25 34 33

Altid friske varer – stort udvalg i
årstidens fisk og røgvarer

Friske tilbud i

Frugt – Grønt – Blomster

får De i

HOVEDGADENS BLOMSTER

Brabrand . Tlf. 26 23 26

Spec. Kranse – Dekorationer –
Brudebuketter m.m.

Deres bil er i sikre hænder hos

G. J. AUTO

Grimhøjvej 6 . Brabrand . tlf. 26 20 35

På gensyn!

GERT JENSEN

SKAADE EJENDOMSKONTOR

Oddervej 79 . Højbjerg . Tlf. 27 24 44

Flere års erfaring

Med venlig hilsen

INGA DOMBROWSKI –
GUNVER LAURSEN

Profa farver overalt

HØJBJERG FARVEHANDEL

Oddervej 61 . Tlf. 27 07 44

Specialisten i farver, væg og gulv
På gensyn!

ERLAND NIELSEN

Hornslet

De kan altid finde en gaveidé i

ELSES BRUGSKUNST

Byvej 15 . 8543 Hornslet

Tlf. (06) 99 55 75

Vand og sæbe skal der til...

og støvsugere, børster, specialredskaber m.m.
Men fremfor alt friske folk, som sætter en ære i at
aflevere rene og pæne vogne til DSB
og deres kunder.

Det Danske
Rengørings
Selskab